

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กมลลา แสงสีทอง. แนวคิดเกี่ยวกับการเลือกคู่ครอง. วารสารสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา. ฉบับที่ 1 (มกราคม 2525) : 26.
- กรพันธ์ สวัสดิ์พาณิชย์. ศึกษาปัจจัยทางสังคมที่มีผลกระทบต่อ การเลือกคู่ครองของ นายทหารเรือ.วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหาร บัณฑิตวิทยาลัย ภาคสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.
- กัญญา แสงสุชาติ. การเปรียบเทียบค่านิยมทางสังคมระหว่างผู้ใหญ่ และหนุ่มสาวในระดับการศึกษาสูง เกี่ยวกับครอบครัว และการสมรส. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหาร บัณฑิตวิทยาลัย แผนกวิชาจิตวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2510.
- ก่อ สวัสดิ์พาณิชย์. ความสัมพันธ์ในครอบครัว ตามหลักสูตรชั้นมัธยมตอนปลาย พ.ศ. 2518. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2519.
- เกอร์ฮาร์ด เลนส์กี. มนุษย์กับสังคม ความรู้เบื้องต้น ตามแนวสังคมวิทยามหภาค. แปลโดย ยุทธ ศักดิ์เดชนนต์. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2526.
- ชนิษฐา โพชนุกูล. ทศนคติของนักศึกษามหาวิทยาลัยต่อการเลือกคู่ครองและการวางแผนครอบครัว, วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทบริหาร บัณฑิตวิทยาลัย ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2521.
- ชบวน พลตรี. มนุษย์กับสังคม. ตำราเอกสาร. ตำรา - เอกสารวิชาการ. ฉบับที่ 7. กรุงเทพฯ : ภาคพัฒนาตำราและเอกสารวิชาการ หน่วยการศึกษานิตยศัพท์ กรมฝึกหัดครู, 2530.
- ครุชิต อะหมัด. ชีวิตครอบครัวในอิสลาม. แปลโดย พิเชษฐ กาลามเกษตร์. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์อิสลามอะเคเดมี, 2524.
- งามพิศ สัตย์สงวน . หลักมานุษยวิทยาวัฒนธรรม. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2542.
- ฉันทชนก สายสมบัติ. ปัจจัยที่มีต่อผลกระทบต่อ การเลือกคู่ครองของนายทหาร สังกัด บก. ทหารสูงสุด. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหาร บัณฑิตวิทยาลัย ภาคสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.

- ณรงค์ ศรีสวัสดิ์. **สังคมวิทยาชนบท**. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. กรุงเทพฯ : สำนักทำเนียบ
นายกรัฐมนตรี, 2515.
- บุญลือ วันทายนต์. **ครอบครัวและวงศ์วาน Family and Kinship**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2520.
- ประสิทธิ์ สวาสดีญาติ. **ระบบเครือญาติและการจัดระเบียบสังคม**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :
สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.
- ประยูรศักดิ์ ชลายนเดช. **มุสลิมในประเทศไทย**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โครงการหอสมุดกลาง
อิสลาม สายสกุล สุลต่านสุลัยมาน, 2533.
- พล แสงสว่าง. **สัมมนาค่านิยม : ยุทธศาสตร์การสอนเพื่อการแก้ปัญหาและพัฒนาตนเอง**.
พิมพ์ครั้งที่ 2. ปัตตานี : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2537.
- พัทธา สายหนู. **โลกสมมุติ**. กรุงเทพฯ : คีทชิตสยาม, 2516.
- เมอลานา ชัยยิด อบุล อะลา เมาดูดี. **มาเข้าใจอิสลามกันเถิด**. แปลโดย บรรจง บินกาซัน.
กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสืออิสลาม, 2542.
- มูรีด ทิมะเสน. **การเลือกคู่ครอง**. กรุงเทพฯ : เรือนแก้วการพิมพ์, 2540.
- มุฮัมมัด นาซีรุดดีน อัล - อัลบาเนีย. **ครองรักครองเรือน**. แปลโดย มาอัฟ มาตอรูซ .
พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์อิสลามิคอะเคเดมี, 2541.
- มุฮัมมัด วัฒนกุล. **ชาวชุมชน. สัมภาษณ์**, 21 เมษายน 2544.
- ตำราครอบครัวสัมพันธ์**. กรุงเทพฯ : สมาคมคนเคราะหุศาสตร์ แห่งประเทศไทยใน
พระบรมราชินูปถัมภ์, 2524.
- เต็มสิริ บุญยสิงห์, คุณหญิง. **ค่านิยม . วารสารไทย**. ฉบับที่ 10 (เมษายน - มิถุนายน
2526) : 39.
- ทะคะซี โมะชิซุกิ. **การพัฒนาการของสถาบันการแต่งงาน**. **นิโปะเนียง**. ฉบับที่ 9
(1999) : 10.
- นพรัตน์ จันทร์ดี. **การสมรสภายในเครือญาติของชาวไทยมุสลิม อำเภอปากเกร็ด จังหวัด
นนทบุรี : การศึกษาวิจัยทางมานุษยวิทยากายภาพ**.วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต
สาขาวิชา มานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2535.
- นียบพรรณ (ผลวัฒน์) วรรณศิริ. **มานุษยวิทยา ว่าด้วยระบบครอบครัว การแต่งงาน และ
เครือญาติ**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แพรวพิทยา, 2529.
- นุรุดดีน สารีมิง. **รายงานการวิจัย การศึกษาเปรียบเทียบประเพณีการแต่งงานกับหลักการ
แต่งงานตามหลักศาสนาอิสลาม ของชาวไทยมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้**.
สงขลา : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2538.

- ภรณ์ นีรวรรณาภาติ. **การจัดระเบียบทางเศรษฐกิจของชุมชนชาวประมงมุสลิม ชุมชนแสนสุข จังหวัดสงขลา**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.
- มนุษย์กับสังคม**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โครงการวิชาบูรณาการหมวดศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2542.
- ลิขิต วีระเวทิน. **ชนกลุ่มน้อยในประเทศไทย**. (ม.ป.ท.), 2521.
- วัชรีย์ อรุณธรรม. **ยุทธวิธีในการเสริมสร้างค่านิยม : ทฤษฎีและปฏิบัติ**. กรุงเทพฯ : น.จ.ก. จงเจริญการพิมพ์, 2525.
- วัฒนา วีรกิจพานิชย์. **ประวัติพี่น้องไทยมุสลิมมหานาค**. กรุงเทพฯ : โรงเรียนกรุงเทพอิสลามวิทยา, 2543. (อัดสำเนา)
- วัฒนา วีรกิจพานิชย์. **คณะกรรมการชุมชนมัธยมมหานาค**. สัมภาษณ์, 20 เมษายน 2544.
- สุนทรีย์ โคมิน และสนธิ สมัครการ. **รายงานการวิจัยเรื่อง ค่านิยมและระบบค่าวัยมไทย : เครื่องมือในการสำรวจวัด**. กรุงเทพฯ : สำนักวิจัย สถาบันพัฒนาบริหารศาสตร์, 2522.
- สุพัตรา สุภาพ. **สังคมวิทยา**. พิมพ์ครั้งที่ 19. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิชย์, 2540.
- เสาวนีย์ จิตต์หมวด. **กลุ่มชาติพันธุ์ : ชาวไทยมุสลิม**. กรุงเทพฯ : กองทุนสง่ารัฐ อัมพร, 2531.
- เสาวนีย์ จิตหมวด. **วัฒนธรรมอิสลาม**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุรินทร์ไทย, 2524 .
- หอมจันทร์ ธรรมโคตร. **การเปรียบเทียบค่านิยมในการคบเพื่อนต่างเพศ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ โดยจำแนกตามเพศและสภาพครอบครัว**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาจิตวิทยา มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2538.
- หลักกฎหมายอิสลาม ว่าด้วยครอบครัวและมรดก**. ปัตตานี : คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ปัตตานี, 2525.
- หลักศาสนาอิสลาม**. กรุงเทพฯ : สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี, 2527.
- हरिन อาวัง. **เลขานุการ คณะกรรมการชุมชนมัธยมมหานาค**. สัมภาษณ์, 15 พฤศจิกายน 2544.
- อมรา พงศาพิชญ์. **ความหลากหลายทางวัฒนธรรม**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.
- อัจนรา ภาคิกะวีย์วัฒน์. **การเลือกครองของข้าราชการกรุงเทพมหานคร ที่สำเร็จการศึกษา**

จากมหาวิทยาลัย, วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทมหาบัณฑิต. ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521.

อารง สุทธาศาสตร์. **สถาบันครอบครัวอิสลามและการมีภรรยาสี่คน**. กรุงเทพฯ : สมาคมสตรีมุสลิมแห่งประเทศไทย 2541 .

อารง สุทธาศาสตร์. สถาบันครอบครัวอิสลาม : ทัศนะหนึ่งเปรียบเทียบ. อารง สุทธาศาสตร์, รวมบทความสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา, 133 – 146. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543 .

อิหมรอน มะลูลีม. **ศาสนาอิสลามเบื้องต้น**. กรุงเทพฯ : โครงการตำราภาควิชาปรัชญาและศาสนา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2524.

ภาษาอังกฤษ

Bryjak, George J . and Soroka, Michael P.. Sociology : cultural diversity in a changing world. 2nd ed. Boston : Allyn and Bacon, 1994.

Collins, Randall and Coltrane, Scott. Sociology of Marriage and the Family : Gender, Love, and Property. Chicaco : Elson – Hall Publish / Chicaco , 1992, c1991.

Eshleman, J. Ross. The Family : an introduction. 5th ed. Boston : Allyn and Bacon, c1988.

Islam in Thailand. Bangkok : Ministry of Foreign affairs, 1976.

Jones, Gavin W.. Marriage and Divorce in Isamic South – East Asia. Kuala Lumpur : Oxford University Press, 1994.

Hatfield, Elaine and Rapson, Richard L.. Love and Sex : Cross – Cultural Perspectives. Boston : Allyn and Bacon, c1996.

Kottak, conrad Phillip. Anthropology the Exploration of Human Diversity. 7th ed. New york : Mc Graw - Hill, c1997.

Lamanna, Marry Ann. and Agnes, Riedmann. Marriages and Family : making choice and facing chang. 4th ed. Belmont, Calif : Wadworth Publishing ,1991.

Light, Donald Jr. and Keller, Suzanne. Sociology. 3nd ed. New York : Alfred A. Knopt,1982.

Pocs , Ollice. editor. **Marriage and Family**. Guilford, Conn : Dushkin Publishing Group, 1993.

Schaefer, Richard T.. **Sociology**. 6th ed. New York : McGraw – Hill, c1998.

บรรณานุกรม

- งามพิศ สัตย์สงวน. **ประสบการณ์วิจัยทางมานุษยวิทยาข้ามวัฒนธรรม**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2539.
- งามพิศ สัตย์สงวน. **มานุษยวิทยากายภาพ : วัฒนธรรมทางกายภาพและวัฒนธรรม**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2539.
- งามพิศ สัตย์สงวน. **พฤติกรรมจราจรในกรุงเทพมหานคร**. กรุงเทพฯ : สถาบันดำรงราชานุภาพ , 2540.
- งามพิศ สัตย์สงวน. **การวิจัยทางมานุษยวิทยา**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2542.
- สุพัตรา สุภาพ. **การบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ : ยุคโลกาภิวัตน์**. กรุงเทพฯ : ธรรมนิติ, 2538.
- สุพัตรา สุภาพ. **จับใจคนจับใจงาน**. เล่ม 6. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2541.
- สุพัตรา สุภาพ. **ปัญหาสังคม**. พิมพ์ครั้งที่ 16. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2542.
- อารง สุทธาศาสน์. **ปัญหาความขัดแย้งในสี่จังหวัดภาคใต้**. กรุงเทพฯ : พัทธกะประชา, 2519.
- อารง สุทธาศาสน์. **สังคมศึกษา**. กรุงเทพฯ : คุรุสภา, 2524.
- อารง สุทธาศาสน์. **ปฏิบัติการวิจัยทางสังคมศาสตร์**. กรุงเทพมหานคร : เจ้าพระยาการพิมพ์ , 2538.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ตัวอย่างแบบสอบถาม

แบบสอบถาม

แบ่งออกเป็น 2 ส่วน

ส่วนที่ 1 คือ ข้อมูลที่เกี่ยวกับการสมรสและการตัดสินใจในการเลือกคู่สมรสของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใส่เครื่องหมาย / ในวงเล็บให้ถูกต้องตรงความเป็นจริง มีทั้งหมด 10 ข้อ

ส่วนที่ 2 เป็นข้อมูลแสดงระดับความคิดเห็น โดยผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นตามระดับคะแนนที่ให้เลือก

เป็นคำถามที่ให้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกคู่ครอง โดยใส่เครื่องหมาย / ในช่องที่แสดงระดับความคิดเห็นให้ถูกต้องตรงกับคำถามและความเป็นจริง โดยแบ่งระดับคะแนนออกเป็น 4 ระดับ ดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	4	คะแนน
เห็นด้วย	3	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	2	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	คะแนน

แบบสอบถามมีทั้งหมด 19 ข้อ

ส่วนที่ 1

ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการสมรสและการตัดสินใจในการเลือกคู่สมรสของผู้ตอบแบบสอบถาม

กรุณาใส่เครื่องหมาย / ลงในวงเล็บหรือเขียนข้อความให้สมบูรณ์ถูกต้องตามความเป็นจริง

1. สถานภาพการสมรสของท่าน

☐ โสด	☐ แต่งงาน
------------------------------	----------------------------------
2. คู่สมรสของท่านนับถือศาสนาใด (เฉพาะท่านที่สมรสแล้ว)

☐ พุทธ	☐ คริสต์
☐ อิสลาม	☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....
3. ท่านคิดว่าสถานภาพของท่านอยู่ระดับใดเมื่อเทียบกับกับคู่สมรส (เฉพาะท่านที่สมรสแล้ว)

☐ ระดับเดียวกัน	☐ ระดับต่ำกว่า
☐ ระดับสูงกว่า	☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....
4. ท่านรู้จักกับคู่สมรสได้อย่างไร (เฉพาะท่านที่สมรสแล้ว)

☐ เพื่อนแนะนำ	☐ รู้จักเอง
☐ พ่อ แม่ แนะนำ	☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....
5. ตอนที่ท่านตัดสินใจทำการสมรสท่านตัดสินใจอย่างไร (เฉพาะท่านที่สมรสแล้ว)

☐ ตัดสินใจเอง	☐ พ่อ แม่เลือกให้
☐ เพื่อนช่วยตัดสินใจ	☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....
6. หากท่านตัดสินใจทำการสมรสท่านคิดว่าจะตัดสินใจอย่างไร (เฉพาะท่านที่เป็นโสด)

☐ ตัดสินใจด้วยตนเอง	☐ ขอให้ผู้ใหญ่หาให้
☐ ขอให้เพื่อนช่วย	☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....
7. หากท่านเลือกคู่สมรส ท่านคิดว่ารูปร่างหน้าตาคู่สมรสของท่านจะมีส่วนในการตัดสินใจของท่านหรือไม่ (เฉพาะท่านที่เป็นโสด)

☐ มีความสำคัญอย่างมาก	☐ มีความสำคัญบ้างไม่มากนัก
☐ ไม่มีความสำคัญเลย	☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....

8. ตอนที่ท่านเลือกคู่สมรส ท่านให้ความสำคัญ กับรูปร่างหน้าตาของคู่สมรสในระดับใด (เฉพาะท่านที่สมรสแล้ว)

- ( ) ให้ความสำคัญมาก ( ) ให้ความสำคัญปานกลาง
( ) ให้ความสำคัญน้อย ( ) ไม่เกี่ยวกับ

9. หากท่านจะทำการสมรส ท่านคิดว่า “ความรัก” มีผลต่อการตัดสินใจของท่านมากน้อยเพียงใด (เฉพาะท่านที่เป็นโสด)

- ( ) มาก ( ) ปานกลาง
( ) น้อย ( ) ไม่ให้ความสำคัญเลย

10. ตอนที่ท่านสมรส ท่านให้ความสำคัญกับ “ความรัก” มากน้อยเพียงใด (เฉพาะท่านที่สมรสแล้ว)

- ( ) มาก ( ) ปานกลาง
( ) น้อย ( ) ไม่ให้ความสำคัญเลย

ส่วนที่ 2

กรุณาใส่เครื่องหมาย / ลงในช่อง เพื่อแสดงระดับความคิดเห็นของท่านให้ถูกต้องตามความจริง

คำถาม	เห็นด้วย อย่างยิ่ง (4)	เห็นด้วย (3)	ไม่เห็น ด้วย (2)	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง (1)
1. ท่านคิดว่าควรให้ความสำคัญต่ออายุในการตัดสินใจเลือกคู่สมรส				
2. ท่านคิดว่าคู่สมรสที่มีอายุใกล้เคียงกัน ช่วยลดข้อขัดแย้งและปัญหาระหว่างวัยได้				
3. ท่านคิดว่าคู่สมรสที่มีวัยใกล้เคียงกันจะมีทัศนคติที่ตรงกัน				
4. ท่านคิดว่าการมีคู่สมรสที่สูงวัยกว่าท่านจะทำให้เกิดความมั่นคงทางอารมณ์มากกว่า				

คำถาม	เห็นด้วย อย่างยิ่ง (4)	เห็นด้วย (3)	ไม่เห็น ด้วย (2)	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง (1)
<p>5. ท่านคิดว่าการเลือกคู่สมรสที่มีวัยต่างกัน ทำให้เกิดความมั่นคงทางเศรษฐกิจ</p> <p>6. ท่านคิดว่าการมีคู่สมรสที่มีอายุจะมีความขัดแย้งน้อยกว่าเนื่องจากมีความเกรงใจกันและกัน</p> <p>7. ชายและหญิงควรสมรสกับคนที่นับถือศาสนาเดียวกัน</p> <p>8. ท่านเชื่อว่าการสมรสแบบไม่รู้จักคุ้นเคยกันมาก่อนเกิดขึ้นได้</p> <p>9. ท่านเชื่อว่าการสมรสควรเกิดขึ้นจากความพอใจของทั้งสองฝ่าย</p> <p>10. ท่านรู้จักและคบหากับคู่สมรสของตนเองโดยไม่มีใครแนะนำ</p> <p>11. การเลือกคู่สมรสโดยความพอใจ ทำให้มีโอกาสศึกษาข้อดีและข้อเสียของแต่ละฝ่ายก่อนสมรส</p> <p>12. การเลือกคู่สมรสโดยการจัดการของผู้ใหญ่ทำให้ครอบครัวมีความมั่นคง</p> <p>13. การเลือกคู่สมรสโดยการจัดการของผู้ใหญ่ทำให้ลดความเสี่ยงในการสมรสกับบุคคลที่ขาดความรับผิดชอบ</p> <p>14. การเลือกคู่สมรสโดยตนเองทำให้มีโอกาสเสี่ยงต่อการเลือกผิดสูงเพราะขาดประสบการณ์</p> <p>15. การเลือกคู่สมรสโดยผู้ใหญ่ทำให้ลดปัญหาในการปรับตัวหลังการสมรสเพราะผู้ใหญ่เป็นผู้ดำเนินการ</p>				

คำถาม	เห็นด้วย อย่างยิ่ง (4)	เห็นด้วย (3)	ไม่เห็น ด้วย (2)	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง (1)
<p>16. ท่านและคู่สมรสควรมีรสนิยมในการแต่งกายคล้ายกัน</p> <p>17. ท่านเป็นอิสลามิกชนที่ดี ท่านจึงเลือกคู่สมรสที่มีความศรัทธาและเชื่อในคำสั่งสอนตามหลักศาสนาอิสลาม</p> <p>18. ท่านรู้สึกเฉยๆ เมื่อคู่สมรสปฏิบัติที่จะประกอบศาสนกิจตามหลักศาสนา</p> <p>19. ท่านขอให้คู่สมรสของท่านแต่งกายทันสมัยและสีชุดคาดขณะที่ท่านแต่งกายเรียบง่าย</p>				

ภาคผนวก ข

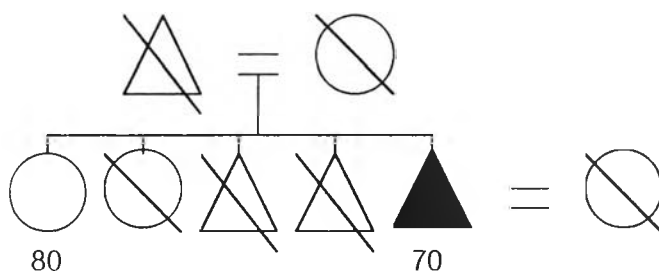
ประวัติผู้ให้ข่าวสำคัญ (Key Informant)

ผู้ให้ข่าวสำคัญคนที่ 1

นาย แอล (นามสมมติ) อายุ 70 ปี หม้าย ไม่มีบุตร ปัจจุบันไม่ได้ประกอบอาชีพ การศึกษามัธยมปีที่ 4

ลักษณะท่าทาง รูปร่างท้วม คุยสนุก เป็นกันเองเปิดเผย แต่งกายสบายๆ ความรู้ทางศาสนา ระดับดี

แผนภูมิที่ 6 : ไดอะแกรมครอบครัวนาย แอล

ประวัติและข้อมูลส่วนตัว

นาย แอล เกิดและเติบโตที่ชุมชนแห่งนี้ เป็นลูกคนสุดท้องจากพี่น้องทั้งหมด 5 คน บิดามีอาชีพทำหมวกถัก มารดาอาชีพขายเครื่องมือจับสัตว์น้ำ บิดามีอายุมากกว่ามารดาประมาณ 7 – 8 ปี โดยมารดามีตำแหน่งทางสังคมสูงกว่า

ปัจจุบันบิดามารดาและพี่น้องเสียชีวิตหมดเหลือเพียงพี่สาวคนโตเท่านั้นที่ยังมีชีวิตอยู่ นายแอลอาศัยอยู่กับหลานและภรรยาของน้องชาย (ลูกพี่ลูกน้อง) ซึ่งเสียชีวิตไปแล้ว ปัจจุบันนายแอลไม่ได้ประกอบอาชีพแต่ได้รับรายได้จากญาติพี่น้อง กิจวัตรในแต่ละวันนอกจากการทำละหมาดแล้วจะดูโทรทัศน์ โดยเฉพาะมวยสากล และภาพยนตร์จากตะวันตก นอกจากนี้ นายแอลจะอ่านหนังสือทั่วไป และออกมานั่งพักผ่อนบริเวณหน้ามัสยิดเพื่อพบปะพูดคุยกับเพื่อนฝูง

นายแอล เล่าว่า เมื่อตอนเด็กคนที่คอยดูแลอบรมคือพี่สาวคนโต ซึ่งหากนาย แอลทำอะไรผิดพี่สาวจะคอยดูแลและตี ส่วนใหญ่จะถูกดุหรือตีเรื่องไปรังแกคนอื่น นายแอล เล่าว่า บางทีแค่มีคนมาฟ้องพี่สาวก็ไม่ถามแต่จะตีเลย ส่วนพ่อและแม่ไม่เคยตีแต่จะดุหรือว่ากล่าวหาก กระทำผิดบ้างเป็นบางครั้งบางคราว ในด้านศาสนาผู้สั่งสอนคือญาติผู้ใหญ่ สำหรับความรู้ด้าน ภาษาอาหรับอยู่ในระดับพอใช้ได้คือไม่ถึงกับแตกฉานแต่ก็พอที่จะอ่านเข้าใจ

ตอนเด็กสนใจในการเลี้ยงปลาเงินปลาทองแต่ไม่ค่อยประสบความสำเร็จนัก เพราะปลาทองเป็นปลาที่มีความอ่อนไหวและต้องได้รับการเอาใจใส่อย่างมากและถูกวิธี เมื่ออายุ 16 – 17 ปีเคยหัดมวยทั้งมวยไทยและสากล แต่ผู้ใหญ่ไม่ยอมให้ขึ้นชก เพราะเห็นว่าเป็นเรื่องไม่ สมควร ซึ่งตนเองก็เชื่อฟังโดยดี

หลังจากเรียนหนังสือจบเริ่มอาชีพขายเครื่องมอดักสัตว์น้ำ เช่น แห ยอ เบ็ด ซึ่งจะซื้อมาและนำมาขายต่ออีกทีหนึ่ง และทำอาชีพนี้จนถึงอายุประมาณ 45 ปีและไม่ได้ ประกอบอาชีพอย่างอื่นอีกต่อไปจนถึงปัจจุบัน

นาย แอลต่างจากครอบครัวมุสลิมอื่นๆในรุ่นราวคราวเดียวกันที่พ่อแม่หรือญาติ ผู้ใหญ่มักจะเข้ามามีส่วนร่วมในการเลือกคู่สมรส แต่สำหรับนาย แอล พ่อแม่หรือญาติผู้ใหญ่ ไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วม (หรือมีน้อยมาก) ในการเลือกคู่สมรสคือไม่ได้จัดการหรือแนะนำหญิงสาว ให้ แม้แต่ภรรยาของตนก็เพียงบอกให้ผู้ใหญ่รับรู้ว่าเท่านั้น และทางบ้านนายแอลได้พบกับภรรยา ของนายแอลเมื่อตัดสินใจว่าจะสมรสกันแล้ว โดยก่อนหน้านั้นนายแอลไม่เคยพาคนรักมาทำความ รู้จักกับทางบ้านของตนแต่อย่างใด

ตอนช่วงวัยหนุ่มอายุประมาณ 23 ปีนาย แอลเดินทางไปเที่ยวที่จังหวัดนครปฐม และทำให้พบกับภรรยา (ต่อไปจะเรียกว่านางศรี) นางศรีมีอาชีพขายข้าวแกงและบังเอิญนายแอล เข้าไปทานอาหารในร้านดังกล่าว จากนั้นทั้งสองก็รู้จักและติดต่อกันเรื่อยมา เนื่องจากนางศรี นับถือศาสนาพุทธแต่นายแอลเป็นชาวมุสลิม ญาติๆของนางศรีโดยเฉพาะแม่ก็คัดค้านและไม่ยอมรับ เพราะไม่อยากให้ลูกสาวสมรสกับคนต่างศาสนา นายแอลเล่าว่าแม่แต่หลังจากที่ตนกับนางศรี สมรสกันแล้วแม่ของนางศรีไม่สบายตนไปเยี่ยมก็ยังไม่หายโกรธ นายแอลกล่าวว่า “แกโกรธผม จนตาย...” ส่วนพ่อของนางศรีไม่มีความสนใจในเรื่องนี้มากนักว่าลูกสาวจะแต่งงานกับใคร สำหรับในเรื่องการแต่งงานกับคนต่างศาสนาทางญาติของนายแอลก็มีการท้วงติงบ้างแต่ไม่ได้ ห้ามปรามอย่างเด็ดขาด

จากวันแรกที่พบนางศรีจนกระทั่งสมรสเป็นเวลาปีเศษ ตอนแรกๆนั้นนางศรีไม่ ชอบนาย แอลเลย นายแอล กล่าวว่า “ผู้หญิงนะเราต้องแสดงความจริงใจให้เขาเห็นก่อน ผู้หญิง

เขาไม่เริ่มก่อนหรือหากแล้วเราเห็นเขาไม่มีค่า...ผู้หญิงนะเขาแพ้ลูกตื้อ แต่ห้ามตื้อเขามากไป และอย่าทำตัวเหมือนมีปมด้อย...ไซ่ออย่าทำให้เขารู้สึกว่าเราขาดเขาไม่ได้” นายแอล กล่าวเสริม อีกว่าควรแสดงให้เขาเห็นว่าเราไม่เห็นแก่ตัว มีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อเขาสิ่งนี้เป็นสิ่งที่สำคัญมาก

นายแอลกับนางศรีอยู่กินกันฉันสามีภรรยาประมาณ 3 - 4 เดือน (ก่อนที่จะสมรส กันอย่างถูกต้องตามประเพณี) นายแอล เล่าว่า ตนไม่เคยบังคับหรือพูดให้ภรรยาของตนเปลี่ยน ศาสนาเลย แต่อยู่มาวันหนึ่งระหว่างช่วงเวลาดังกล่าวก่อนการสมรส นางศรีปลุกตนขึ้นกลางดึก แล้วกล่าวว่า จะเปลี่ยนศาสนาและจากนั้นนายแอลก็เริ่มสอนศาสนาอิสลามให้แก่ภรรยา และ นางศรีก็เป็นอิสลามิกชนแต่นั้นจนตลอดอายุไซ

การสมรสระหว่างนายแอลกับนางศรีกระทำขึ้นตามแบบประเพณีอิสลาม โดย ไม่มีการเข้าร่วมจากญาติฝ่ายหญิง หลังจากสมรสนายแอลก็พานางศรีมาอยู่ยังชุมชนแห่งนี้และให้ รับประทานอาหารโดยไม่ต้องประกอบอาชีพใดๆตราบจนเสียชีวิต

ระหว่างที่อยู่ร่วมกันนายแอลกับนางศรีครองชีวิตคู่อย่างมีความสุขและราบรื่น สิ่งที่นายแอลประทับใจในตัวภรรยาของตนที่สุดคือการรู้จักใช้จ่ายไม่ฟุ่มเฟือย นายแอล เล่าว่าหาก มีเงิน 100 บาทจะให้นางศรี 90 บาทและให้นางศรีดูแลจัดการทุกอย่างภายในบ้าน โดยตนเองไม่เคยถามไถ่เรื่องการใช้จ่ายของภรรยาแต่อย่างใด จนมาวันหนึ่งรู้ว่าเงินที่ให้นางศรีจัดการนั้น นางศรีกินส่วนหนึ่งไว้เป็นเงินเก็บ ทำให้ตนรู้สึกประทับใจมากที่คู่ชีวิตของตนมีความละเอียด รอบคอบในการใช้ชีวิต ระหว่างที่ครองชีวิตคู่กับนายแอลไม่เคยคิดจะมีภรรยาเป็นคนต่อไป เพราะไม่เคยนิกรใครอีก และนางศรีเองก็ไว้วางใจในตนเอง ทุกวันนี้นายแอลยังระลึกนึกถึงภรรยา อยู่เสมอ และเชื่อว่าการที่ได้พบกับนางศรีเพราะ “ฟ้าดลบันดาล” นอกจากนี้นายแอลยังกล่าวว่า สิ่งประทับใจที่สุดในชีวิตของตนคือการได้พบกับนางศรีครั้งแรก ซึ่งก่อนหน้านั้นตนไม่เคยชอบพอกับใครอย่างจริงจัง และมีความรู้สึกในตอนนั้นว่าทำไมถึงไม่มีใครชอบตัวตนจนกระทั่งมาพบกับ นางศรี

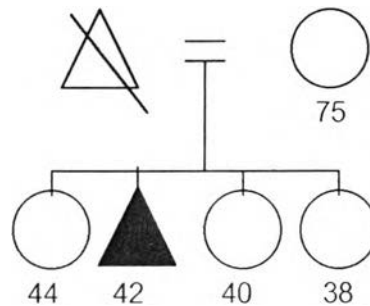
ผู้ให้ข่าวสำคัญคนที่ 2

นายชัย (นามสมมติ) อายุ 42 ปี โสด อาชีพครู การศึกษาระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นสูง

ลักษณะท่าทาง อารมณ์ดี เปิดเผย เป็นกันเอง มีน้ำใจ

ความรู้ทางศาสนา ระดับดี

แผนภูมิที่ 7 : ไดอะแกรมครอบครัว นายชัย

ประวัติและข้อมูลส่วนตัว

นายชัย เป็นลูกคนที่สองของบิดามารดา ปัจจุบันบิดาเสียชีวิตไปแล้วส่วนมารดา มีอายุ 75 ปี บิดาอายุมากกว่าประมาณ 2 ปีและเลือกคู่สมรสด้วยตนเอง ส่วนสถานภาพทางสังคมฝ่ายบิดามีสูงกว่าโดยเป็นข้าราชการกรมโยธาธิการ ส่วนมารดาเป็นแม่บ้านไม่ได้ประกอบอาชีพใดๆ พื้นเพเดิมบิดาเป็นคนย่านบางอ้อ ส่วนมารดาเป็นชาวชุมชนแห่งนี้แต่ดั้งเดิม นายชัย เล่าว่าเกิดและเติบโตที่ชุมชนแห่งนี้ ยามเด็กได้รับการดูแลเลี้ยงดูจากบิดามารดา เมื่อยามเด็กจะ สลับที่อยู่ระหว่างมหานาคกับบางอ้อคือระหว่างบ้านบิดาและมารดาแต่โดยมากจะอยู่ที่มหานาค เริ่มเรียนศาสนาตั้งแต่อายุได้ประมาณ 9 - 10 ขวบ โดยสามารถอ่านภาษาอาหรับได้บ้างแต่ไม่สามารถพูดได้ งานอดิเรกนายชัยเล่าว่าเคยเลี้ยงบอนไซ แต่ปัจจุบันกำลังหัดซ่อมนาฬิกาโบราณ โดยซื้อหนังสือมาหัดด้วยตนเอง

เมื่ออายุประมาณ 21 ปีจบการศึกษาระดับ ป.ว.ส. สาขาคนกรรมศาสตร์ เริ่มอาชีพแรกเป็นนักออกแบบเสื้อผ้าบริษัทส่งออกเสื้อผ้าแห่งหนึ่งและประกอบอาชีพนี้ได้ประมาณ 2 ปี ก่อนที่จะมาประกอบอาชีพครูที่โรงเรียนแห่งหนึ่งจนถึงในปัจจุบัน โดยในปัจจุบันมีตำแหน่งเป็น ผู้ช่วยครูใหญ่และเป็นกรรมการชุมชนมัสยิดมหานาค

นายชัยเล่าว่าสิ่งที่ประทับใจที่สุดในชีวิตคือช่วงประมาณปีพ.ศ. 2541 เกิดเป็นลม ล้มลงหมดสติไปกว่า 2 วัน และแพทย์ผู้ทำการรักษาวินิจฉัยว่าเป็นเนื้องอกในสมอง จึงต้องผ่าตัด และรักษาตัวพักฟื้นอยู่ในโรงพยาบาลเป็นเวลานาน ซึ่งปรากฏว่ามีชาวชุมชนจำนวนมากมา เยี่ยมเยียนไม่ได้ขาด และบางคนที่มีฐานะดีเสนอตัวช่วยค่ารักษาพยาบาล ซึ่งนายชัยกล่าวว่า "คิดไม่ถึงว่าจะมีคนรักมากขนาดนี้"

นายชัยเล่าว่าปัจจุบันตนยังไม่ได้สมรส โดยเวลาที่ผ่านมามีผู้หลักผู้ใหญ่แนะนำ หญิงสาวให้บ้างแต่ตนเองยังไม่ถูกใจ ตอนที่นายชัยเรียนอยู่ระดับป.ว.ส. เคยมีคนรักอยู่คนหนึ่ง

เป็นผู้หญิงที่อยู่สถาบันการศึกษาเดียวกัน อายุอ่อนกว่าเล็กน้อย และนับถือศาสนาพุทธ นายชัยเล่าว่า ตอนแรกที่คบกันก็ไม่ได้มีความวิตกใดๆเกี่ยวกับศาสนาที่แตกต่างกัน แต่พอความสัมพันธ์เริ่มมีความลึกซึ้งมากขึ้นก็เริ่มวิตก โดยส่วนตัวการคบค้าเป็นไปอย่างราบรื่นไม่มีปัญหาใดๆ แต่ทางบ้านของคนรักโดยเฉพาะมารดา เริ่มที่จะไม่ค่อยสบายใจที่ลูกสาวของตนมีคนรักเป็นคนที่ต่างศาสนากัน “แม่เขาก็เรียกผมไปคุยด้วยบอกว่ายังไงก็ต้องมาอยู่กับแก” ซึ่งนายชัยกล่าวว่า “มันเป็นไปไม่ได้” นอกจากต่างศาสนากันแล้วทางบ้านของคนรักยังเป็นคนที่ค่อนข้างเคร่งศาสนา “เขาเป็นเปรียญ 7 ประโยค ดูแกเข้าถึงศาสนาจริง แก (มารดาของคนรัก) ไม่เคยถามไม่เคยสนใจว่าผมจะทำอะไร เป็นอะไรแกขอยกอย่างเดียวเรื่องศาสนา” ซึ่งมันเป็นไปไม่ได้สำหรับนายชัยเพราะศาสนาเป็นเรื่องของความศรัทธาที่ไม่ได้เปลี่ยนกันง่ายๆ เวลานั้นก็คิดไปต่างๆนาๆว่าจะ ทำอย่างไรให้ได้คนรักของตนมาอยู่ด้วยกัน แต่ในที่สุดก็จำต้องเลิกร้างกันไป “ตอนหลังเขาก็ แต่งงาน ...เขาก็เชิญ แต่ผมไม่ไป เขามีลูกเขาก็ชวนไปดูลูกเขา แต่ผมไม่เคยไปเลย ...เรารู้ว่าเราคิดกันยังไง แต่มันเป็นจริงไม่ได้ เราอยู่ร่วมกันไม่ได้ ...ตอนนี้ผมก็อยู่กับเด็ก (นักเรียน) ไม่คิดอะไร”

ผู้หญิงในลักษณะที่นายชัยชอบนั้นมีลักษณะที่เป็นคนน่ารัก เป็นคนมีเหตุผล น่าจะอ่อนวัยกว่าประมาณ 3 – 4 ปี “ผมชอบคนที่น่ารักนะ ไม่ต้องสวยก็ได้”

ทุกวันนี้ นายชัยเป็นบุคคลหนึ่งที่เป็นที่รู้จักและนับถือของชาวชุมชนและหากชุมชนมีกิจกรรมใดๆที่สำคัญ นายชัยมักร่วมดำเนินงานอยู่ในกิจกรรมสำคัญนั้นๆอยู่เสมอ

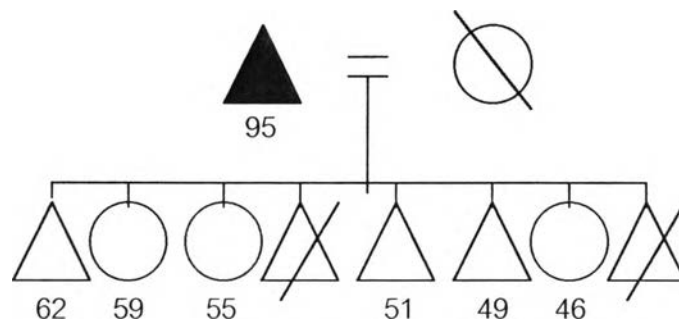
ผู้ให้ข่าวสำคัญคนที่ 3

จ่านายสิบตำรวจ สิ้น (นามสมมติ) อายุ 95 ปี หม้าย บุตร 12 คนแต่บุตรเสียชีวิตตั้งแต่เล็ก 3 คน ปัจจุบันไม่ได้ประกอบอาชีพ การศึกษาประถมปีที่ 4

ลักษณะท่าทาง รูปร่างค่อนข้างผอมโปร่ง ผิวขาวและผิวพรรณดี พูดน้อย ท่าทางใจดี แต่งกายเรียบง่ายและสะอาดเรียบร้อย

ความรู้ทางศาสนา ระดับสูง

แผนภูมิที่ 8 : ไดอะแกรมครอบครัว จ.ส.ต. สีน

ประวัติและข้อมูลส่วนตัว

จ.ส.ต. สีน เกิดและเติบโตที่ชุมชนแห่งนี้แต่ดั้งเดิม บิดาทำงานที่โรงงานรถไฟ มักกะสัน มารดามีอาชีพค้าขาย และเสียชีวิตไปหลายสิบปีที่แล้ว

ปัจจุบันจ.ส.ต. สีนอาศัยอยู่กับภรรยาและหลานสาวสำหรับภรรยาเสียชีวิตไปเมื่อปลายปีที่ผ่านมา (2543) เมื่อมีอายุได้ 84 ปี ปัจจุบัน จ.ส.ต. สีน ไม่ได้ประกอบอาชีพใดๆ สำหรับรายได้ค่าใช้จ่ายส่วนตัวนอกจากจะได้รับจากบุตรหลานแล้ว ยังได้รับบำนาญจากราชการจากที่เคยรับราชการเป็นตำรวจ จ.ส.ต. สีน เป็นคนไม่ทานเหล้าและสูบบุหรี่ถึงแม้จะมีอายุมากแล้วแต่ก็ยังมีสุขภาพที่แข็งแรงเมื่อเทียบกับคนในวัยเดียวกัน ในทุกเย็น (ประมาณ 17.30 น.) จ.ส.ต. สีน จะเดินไปละหมาดที่มัสยิดที่อยู่ห่างจากบ้านนับร้อยเมตรไปตามทางคดเคี้ยวในชุมชน จ.ส.ต. สีน เล่าว่า “จากนี้ (บ้านของตน) ไปมัสยิดลงบันไดประมาณ 280 ก้าว....เดี๋ยวนี้ไปละหมาดเฉพาะตอนเย็น เพราะตาไม่ค่อยดีแล้ว แต่ก่อนจะไปตอนเช้ามืดด้วย....เดี๋ยวนี้เดินต้องให้ที่รัดเข่าตามที่หมอเขาสั่งเวลาที่เดินไปไหนไกลๆ” ปัญหาสุขภาพก็มีบ้างตามวัย โดยต้องไปหาแพทย์ทุกหนึ่งเดือนเพื่อไปรักษา แต่ในด้านสุขภาพนั้นก็ไม่ถึงกับสร้างปัญหาในการดำเนินชีวิตมากนัก ในปัจจุบัน จ.ส.ต. สีน ได้รับการดูแลจากลูกหลานเป็นอย่างดี กิจกรรมประจำวันนอกจากการทำการละหมาดแล้ว มักจะฟังวิทยุของอิสลาม ซึ่งจะออกอากาศตลอด 24 ชั่วโมง

จ.ส.ต. สีน กล่าวว่า ตระกูลของตนเป็นตระกูลดั้งเดิมของที่นี่ซึ่งมีไม่กี่ตระกูล เพราะส่วนใหญ่จะเป็นชาวมุสลิมที่ย้ายมาจากที่อื่นในภายหลัง

เมื่อยามเด็กชอบการเล่นกีฬาส่วนกีฬาที่โปรดปรานที่สุดคือกีฬาฟุตบอล ซึ่งจะเล่นเสมอๆเมื่อมีเวลารว่าง ตอนอายุ 16 ปีเริ่มงานแรกที่โรงงานรถไฟมักกะสัน จากนั้นเมื่ออายุ 21 ปีซึ่งเป็นช่วงอายุที่ต้องเกณฑ์ทหารจึงไปสมัครไปรับราชการตำรวจและประกอบอาชีพนั้นมาจนกระทั่งเกษียณอายุราชการ เดิมทีนั้นจ.ส.ต. สีน มีชื่อและชื่อสกุลเดิมว่า ..... (ภาษาอาหรับ)

แต่ต้องเปลี่ยนมาเป็น ..... (ชื่อและชื่อสกุลภาษาไทย) ในสมัยจอมพลแปลก พิบูลสงคราม เป็นนายกรัฐมนตรี และเนื่องจากเกิดความผิดพลาดของทะเบียนราษฎรในสมัยนั้นนามสกุลจึงคลาดเคลื่อนเป็น ..... และใช้นามสกุลนี้เรื่อยมาจนถึงในปัจจุบัน

ในด้านการรับราชการตำรวจ ตลอดอายุราชการตำรวจจ.ส.ต. สิ้น ประจำอยู่ที่กรุงเทพมหานครตลอด โดยเริ่มต้นอาชีพรับราชการตำรวจในตำแหน่งพลตำรวจประจำกระทรวงมหาดไทยในสมัยที่พระยาอธิการปกครองตำแหน่งอธิบดีกรมตำรวจ และเป็นหัวหน้าห้องของอธิบดีกรมตำรวจถึง 5 ท่าน เช่น พล.ต.อ. เผ่า ศรียานนท์ ซึ่งในสมัยอธิบดีกรมตำรวจท่านนี้ จ.ส.ต. สิ้นได้ย้ายไปประจำที่วังปารุสกวัน และย้ายกลับมาয়กรมตำรวจปทุมวัน (ชื่อเรียกในขณะนั้น) ในเวลาต่อมาจนกระทั่งเกษียณอายุราชการในที่นี้ในตำแหน่งจ่านายสิบตำรวจ ในระหว่างรับราชการจ.ส.ต. สิ้นเล่าว่าใช้เวลาว่างในการเลี้ยงไก่ บางครั้งต้องไปซื้อไก่ถึงอำเภออรัญประเทศ โดยนำไก่ไปจำหน่ายในหลายๆแห่งในกรุงเทพมหานคร เช่น สวนอัมพร สนามหลวง และวังสราญรมย์ เป็นต้น หลังจากเกษียณราชการจ.ส.ต. สิ้น ได้เดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์ที่นครเมกกะประเทศซาอุดีอาระเบีย และช่วงหลังเกษียณราชการนี้ได้ดำรงตำแหน่งกรรมการมัสยิดฯเป็นเวลากว่าสิบปีก่อนที่จะขอถอนตัวไป

จ.ส.ต.สิ้น สมรสเมื่ออายุ 30 ปีเศษ โดยคู่สมรส (ซึ่งต่อไปจะเรียกว่า นาง ประไพ) นับถือศาสนาพุทธมีภูมิลำเนาอยู่ที่จังหวัดสมุทรสงคราม แต่มาค้าขายผลิตผลทางการเกษตรที่บริเวณใกล้มัสยิดมหานาค จ.ส.ต. สิ้น จึงได้พบกับนางประไพ จากนั้นก็ติดต่อกันเรื่อยมาจนกระทั่งสมรสกัน ระหว่างที่คบหากันไม่เคยไปไหนด้วยกันสองต่อสองเพียงแต่มีการพูดคุยกันบ้างเท่านั้น จ.ส.ต. สิ้น กล่าวว่ชอบนางประไพที่เป็นผู้ขยันทำมาหากินและเป็นคนสุภาพเรียบร้อยใช้เวลาคบหากันประมาณปีเศษก่อนที่จะให้บิดาตนไปสุขอตามประเพณี และสมรสกันเงียบๆมีเฉพาะญาติพี่น้องเท่านั้น สำหรับในด้านศาสนาที่แตกต่างกันนั้นไม่เป็นอุปสรรคแต่อย่างใดเพราะในเวลาต่อมาทั้งบิดาและมารดาของนางประไพก็เปลี่ยนมานับถือศาสนาอิสลาม

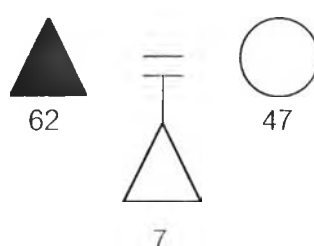
ปัจจุบันจ.ส.ต. สิ้น เป็นผู้ที่สูงอายุที่สุดของชุมชนแห่งนี้ มีชีวิตที่สงบสุขอยู่ในศาสนา และแวดล้อมไปด้วยการดูแลของลูกหลาน เป็นที่รู้จักและเคารพนับถือจากชาวชุมชนทุกคนเป็นอย่างดี

ผู้ให้ข่าวสำคัญคนที่ 4

นาย สุรสีห์ (นามสมมติ) อายุ 62 ปี สมรสอยู่ด้วยกัน บุตรชาย 1 คน ปัจจุบันไม่ได้ประกอบอาชีพ การศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 3

ลักษณะท่าทาง รูปร่างท้วม พุดน้อย แต่งกายเรียบง่ายและสะอาดเรียบร้อย ความรู้ทางศาสนา ระดับสูง

แผนภูมิที่ 9 : ไดอะแกรมครอบครัวนาย สุรสีห์

ประวัติและข้อมูลส่วนตัว

นาย สุรสีห์ เกิดและเติบโตที่ชุมชนแห่งนี้ มารดาประกอบอาชีพค้าขาย บิดาเป็นช่างไม้และเป็นครูสอนศาสนาที่มีชื่อเสียงในระดับประเทศมีลูกศิษย์ลูกหามากมาย ปัจจุบันบิดามารดาเสียชีวิตแล้วโดยศพถูกฝังที่กุโบร์มหานาค

นายสุรสีห์อาศัยอยู่กับครอบครัวของตนเอง ปัจจุบันไม่ได้ประกอบอาชีพใดๆ แต่ยังมีเงินจากการขายที่ดินเมื่อหลายปีก่อนเหลืออยู่ กิจวัตรประจำวันนอกจากการละหมาดแล้ว ก็มักจะไปคุยกับเพื่อนที่มีสยิด และรับ-ส่งลูกไปโรงเรียน

นาย สุรสีห์ เป็นบุตรลำดับที่ 10 ของบิดามารดาจากทั้งหมด 12 คน ในด้านศาสนาเนื่องจากบิดาของนาย สุรสีห์ เป็นครูสอนศาสนาจึงมีโอกาสซึมซับความรู้ทางศาสนาเป็นพิเศษ เพราะนอกจากการเรียนศาสนาโดยตรงแล้ว ยังมีโอกาสได้ยินได้ฟังผู้ใหญ่พูดเรื่องเกี่ยวกับศาสนาอยู่เสมอๆ สำหรับการอ่านเขียนหนังสือที่สาวจะเป็นผู้สอนให้ นอกเหนือจากการเล่าเรียนที่โรงเรียน ในด้านการศึกษาอย่างเป็นทางการนั้นเรียนสำเร็จในระดับประถมปีที่ 3 เนื่องจากขณะนั้นเป็นช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 บ้านเมืองกำลังระส่ำระสายจึงต้องหยุดการเรียนลงเมื่อกำลังเรียนอยู่ในระดับประถมปีที่ 4

เมื่อวัย 21 ปีเข้าคัดเลือกทหารและหลังจากที่รับราชการทหารครบสองปี เริ่มอาชีพการเลี้ยงไม้สักแปรรูปแถบบางอ้อและเปลี่ยนที่อยู่อาศัยจากชุมชนมัสยิดมหานาคมาอยู่ใน

แถบนั้น ในเวลาต่อมาไม้สักเริ่มลดน้อยลงจึงเปลี่ยนมาซัปรดให้เจ้าของโรงเลื่อย ซึ่งงานส่วนใหญ่คือส่งลูกของเจ้าของโรงเลื่อยไปโรงเรียนและเลิกอาชีพนี้ไปในพ.ศ. 2525 จึงกลับมาอยู่ที่ชุมชนแห่งนี้อีกครั้งจนกระทั่งปัจจุบันและไม่ได้ประกอบอาชีพใดๆ นาย สุรสิทธิ์ เล่าว่าบิดาของตนมีที่ดินอยู่หลายแห่งทั้งในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลซึ่งในเวลาต่อมาที่ดินบางส่วนได้ตกมาเป็นกรรมสิทธิ์ของตน ในราวปีพ.ศ. 2530 นายสุรสิทธิ์ขายที่ดินแปลงหนึ่งในแถบบางบัวทอง จังหวัดปทุมธานีได้เงินมานับล้านบาทส่วนหนึ่งได้จัดสรรมาปลูกบ้านซึ่งอยู่ภายในชุมชน และส่วนที่เหลือจัดสรรมาใช้จ่ายในการดำรงชีวิตและในปัจจุบันก็ยังเหลือเงินส่วนนี้อยู่แต่ไม่มากนัก

ในช่วงวัยหนุ่มนาย สุรสิทธิ์ เล่าว่า เคยชอบผู้หญิงคนหนึ่งภายในชุมชนแต่ผู้หญิงคนดังกล่าวไปสมรสกับคนอื่นตนจึงไม่ได้สมรสกับใครถึงแม้ทางญาติผู้ใหญ่จะจัดหาหรือแนะนำให้ตนกับภูษิต และครองตัวเป็นโสดตลอดมาจนกระทั่ง เมื่อพ.ศ. 2537 ขณะที่มีอายุได้ 55 ปีได้พบกับผู้หญิงคนหนึ่ง (ซึ่งต่อไปจะขอเรียกว่านางประภา) ภายในชุมชนแห่งนี้ อ่อนวัยกว่าเคยสมรสแล้วและมีลูกกับสามีเก่า นาย สุรสิทธิ์ เล่าว่า ไม่ได้อยู่ที่ชุมชนแห่งนี้ช่วงวัยหนุ่มเนื่องจากหน้าที่การงาน เพิ่งมีโอกาสพบปะกันเมื่อตนกลับมาอยู่ที่ชุมชนแห่งนี้แล้วจึงได้สมรสกับนางประภาที่นครเมกะประเทศซาอุดีอาระเบียเมื่อครั้งที่ไปแสวงบุญร่วมกันในปีพ.ศ. 2537 และจากนั้นก็ใช้ชีวิตคู่ร่วมกันมาจนถึงในปัจจุบัน

ทุกวันนี้ นาย สุรสิทธิ์ เป็นผู้ที่มีความรู้ทางด้านศาสนาอิสลามอย่างดีคนหนึ่งของชุมชน และเป็นที่รู้จักและนับถือของชาวชุมชนโดยทั่วไป

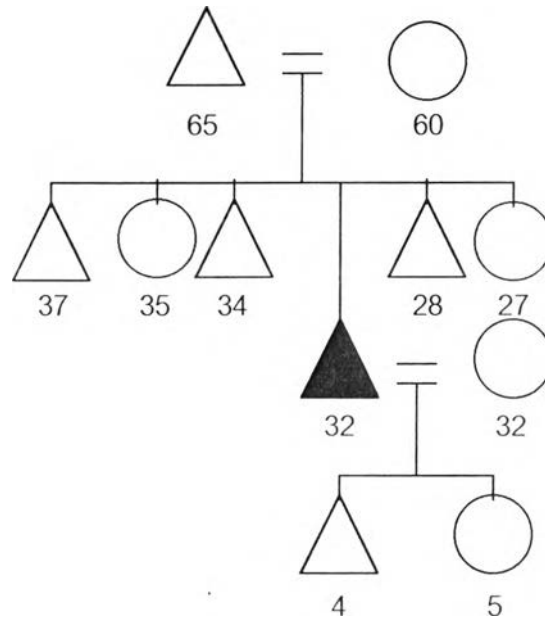
ผู้ให้ข่าวสำคัญคนที่ 5

นาย เต่น อายุ 32 ปี สมรสอยู่ด้วยกัน มีบุตร 2 คน อาชีพ พนักงานส่งเอกสาร การศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ

ลักษณะท่าทาง รูปร่างลำสัน พุดจาโผงผางตรงไปตรงมา

ความรู้ทางศาสนา ระดับปานกลาง

แผนภูมิที่ 10 : ไดอะแกรมครอบครัวนาย เด่น

ประวัติและข้อมูลส่วนตัว

บิดามารดาของนายเด่นเป็นคนชุมชนแห่งนี้ บิดามารดาประกอบอาชีพค้าขาย บิดาและมารดาเลือกคู่สมรสด้วยตนเอง สถานภาพทางสังคมบิดาสูงกว่ามารดา

นาย เด่น เดิมโตที่ชุมชนแห่งนี้ มีพี่น้อง 6 คนนายเด่นเป็นคนที่ 4 ยามเด็กบิดามารดาเลี้ยงดูและอบรมสั่งสอน ปัจจุบันนายเด่นและครอบครัวอาศัยอยู่กับครอบครัวของบิดามารดาและพี่น้องทั้งหมด นาย เด่น ประกอบอาชีพเป็นพนักงานส่งเอกสารส่วนภรรยาประกอบอาชีพค้าขาย ทางด้านความรู้ทางศาสนานายเด่นเรียนศาสนาเมื่อมีอายุได้ 10 ปีพออ่านภาษาอาหรับได้แต่ไม่สามารถพูดได้ ตอนเด็กชอบเลี้ยงสัตว์เช่น ไก่ แต่เป็นการเลี้ยงเพื่อความเพลิดเพลิน ไม่เกี่ยวข้องกับธุรกิจ

หลังจากที่จบการศึกษาระดับป.ว.ช. แผนกช่างเครื่องยนตร์ ทำงานเป็นพนักงานรักษาความปลอดภัยอยู่ประมาณ 5 ปีก่อนที่จะมาประกอบอาชีพเป็นพนักงานส่งเอกสารถึงในปัจจุบัน นอกจากจะประกอบอาชีพเป็นพนักงานส่งเอกสารแล้วนาย เด่นยังเลี้ยงนกหัวจุกขายโดยเริ่มต้นจากความชอบ คือเลี้ยงเพื่อความเพลิดเพลิน แต่ต่อมามีคนสนใจมาซื้อจึงกลายมาเป็นอาชีพเสริมในปัจจุบัน นกที่เคยจำหน่ายได้ราคาสูงสุดประมาณ 5 – 6 พันบาท

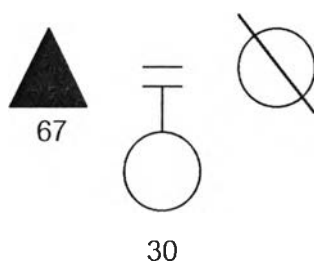
นายเด่นสมรสเมื่ออายุได้ 25 ปี นายเด่นเล่าว่า “เขาเป็นคนที่อื่นมาช่วยญาติเขา
 ชายของ บ้านญาติเขาอยู่ข้างบ้านผม เห็นครั้งแรกชอบเลย เขาเป็นคนหน้าตาดี ผิวขาว ก็จีบ
 เขาเป็นปี ...เห็นครั้งแรกก็จีบเลย ...ชื่อของไปให้ก็พวกของกินเสื้อผ้าอะไรทำนองนี้ ...มาวัน
 หนึ่งผมทำสิ่งที่ไม่ถูกต้องขึ้น พ่อแม่เขารู้ก็โดนอบรมยกใหญ่ ...ไซ่ครึ่งโดนทั้งสองทาง ก็เลยได้
 แต่งกัน แล้วก็อยู่ด้วยกันมาตลอด ...แฟนผมจบป.4ตอนนี้ก็ชายของอยู่ ถ้าผมรวยผมไม่ยอม
 ให้เขาทำอะไรอยากให้เป็นแม่บ้านดูแลบ้านดูแลครอบครัวมากกว่า ...ความจำเป็นเดี๋ยวนี้ผู้หญิงก็
 ต้องทำงาน ...ทุกวันนี้ผมก็ช่วยเขาเลี้ยงลูก ...ก็อาบน้ำ ส่งลูกไปโรงเรียน ...อย่างเสาร์อาทิตย์ก็
 พาไปเที่ยวบ้างก็พวกเขาเดิน ตามห้างบ้าง แต่ที่ชอบก็เที่ยวธรรมชาติแต่นานๆไปครั้งหนึ่ง”

ผู้ให้ข่าวสำคัญคนที่ 6

นาย ฉัตรชัย (นามสมมติ) อายุ 67 ปี หม้าย บุตร 1 คน อาชีพดูแลกุโบร์
 (สุสาน) ของชุมชน การศึกษาจบประถมศึกษาปีที่ 1

ลักษณะท่าทาง รูปร่างผอม พุดน้อย แต่งกายเรียบง่ายสบายๆ
 ความรู้ทางศาสนา ระดับปานกลาง

แผนภูมิที่ 11 : ไดอะแกรมครอบครัวนาย ฉัตรชัย

ประวัติและข้อมูลส่วนตัว

นาย ฉัตรชัย เกิดและเติบโตที่ชุมชนแห่งนี้ มีพี่น้อง 4 คน เป็นคนที่ 3 ของ
 บิดามารดา บิดาประกอบอาชีพรับจ้าง มารดาประกอบอาชีพรับซื้อของเก่าปัจจุบันเสียชีวิตแล้ว
 ทั้งคู่

นาย ฉัตรชัย อาศัยอยู่กับลูกสาวและหลานสาวสำหรับภรรยาเสียชีวิตไปเมื่อ 2-3 ปีที่ผ่านมา เมื่อมีอายุได้ราวๆ 60 ปี ปัจจุบันในยามว่างก็จะมานั่งพักในบริเวณกุโบร์เพื่อพบปะเพื่อนฝูงหรือไม่ก็พักผ่อนที่บ้านของตนซึ่งอยู่บริเวณใกล้ๆ กุโบร์

นาย ฉัตรชัย เล่าว่า เมื่อเด็กญาติพี่น้องของตนช่วยกันเลี้ยงดู พอเติบโตใหญ่ ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป ก่อนที่จะเข้ามาดูแลสุสานแทนคนเก่าที่เลิกกันไปและมารับหน้าดูแลสุสานเรื่อยมาจนถึงในปัจจุบัน ก่อนหน้านั้นการดูแลสุสานไม่มีเงินเดือนประจำดังเช่นในปัจจุบัน รายได้ในขณะนั้นส่วนใหญ่มาจากจิตศรัทธาของญาติพี่น้องผู้เสียชีวิตที่ฝังอยู่ภายในสุสาน จนมาเมื่อไม่กี่ปีที่ผ่านมาทางคณะกรรมการมัสยิดฯ จึงจัดงบประมาณส่วนหนึ่งมาเป็นเงินเดือนการดูแลสุสานส่วนใหญ่แล้วก็เป็นงานดูแลสถานที่ทั่วไปคือดูแลด้านความสะอาดและความเรียบร้อยต่างๆ หากมีพิธีกรรมที่เกี่ยวข้องกับกุโบร์ เช่น งานฝังศพหรืองานบุญต่างๆ นาย ฉัตรชัย ก็จะช่วยจัดการหาสิ่งของที่จำเป็นที่ใช้ประกอบในพิธี

นาย ฉัตรชัย สมรสเมื่ออายุ 35 – 36 ปี โดยคู่สมรส (ซึ่งต่อไปจะเรียกว่านาง นันทา) นับถือศาสนาพุทธมีภูมิลำเนาอยู่ที่จังหวัดนครปฐม และมาค้าขายอาหารที่บริเวณใกล้ มัสยิดมหานาคนาย ฉัตรชัย เล่าว่า เมื่อพบกับนางนันทาก็มีความรู้สึกที่ถูกใจเลยเพราะเป็นคนที่มีสุขภาพเรียบร้อยขยันทำกิน จากนั้นก็คบหากันประมาณ 2 – 3 ปีจึงตัดสินใจสมรสกัน โดยนาง นันทาเปลี่ยนเข้านับถือศาสนาอิสลาม และอยู่ร่วมกันมาอย่างราบรื่นเรื่อยมา กระทั่งจมนตายจากกัน

ผู้ให้ข่าวสำคัญคนที่ 7

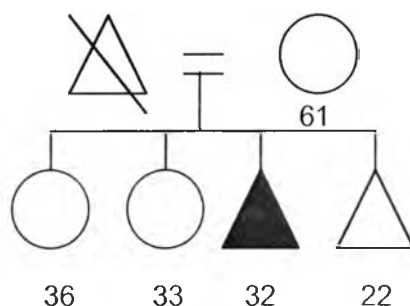
นาย นิกร (นามสมมติ) อายุ 32 ปี โสด ปัจจุบันไม่ได้ประกอบอาชีพการศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพ

ลักษณะท่าทาง พุดน้อย อารมณ์เย็น สุขภาพและเปิดเผยเป็นกันเอง แต่งกายสบายๆ และเรียบร้อย

ความรู้ทางศาสนา ระดับปานกลาง

แผนภูมิที่ 12 : ไดอะแกรมครอบครัวนาย นิกร

ประวัติและข้อมูลส่วนตัว

นาย นิกร เกิดและเติบโตที่ชุมชนแห่งนี้ มีพี่น้อง 4 คน โดยนายนิกรเป็นบุตรคนที่ 3 ของบิดามารดา บิดาปัจจุบันเสียชีวิตแล้ว บิดานับถือศาสนาพุทธและเปลี่ยนเข้ามานับถือศาสนาอิสลามก่อนที่จะเปลี่ยนกลับไปนับถือศาสนาพุทธดั้งเดิมก่อนที่จะเสียชีวิต ส่วนมารดาเป็นแม่บ้านไม่ได้ประกอบอาชีพใดๆ

ปัจจุบันนายนิกรไม่ได้ประกอบอาชีพใดๆ สำหรับรายได้ค่าใช้จ่ายส่วนตัวได้รับจากครอบครัว ชีวิตประจำวัน นอกจากการละหมาด ที่มีสยิดมหานาคไม่ได้ขาดแล้ว มักจะมานั่งพักผ่อนพูดคุยกับเพื่อนฝูงบริเวณด้านหน้ามัสยิดหรือกูเบอร์ นอกจากนี้จะชมโทรทัศน์และอ่านหนังสือพิมพ์ในยามว่าง นับรวมถึงการทำงานบ้าน นาย นิกรเป็นคนที่ไม่ชอบการเที่ยวเตร่ นานๆ ครั้งถึงจะไปเที่ยวพักผ่อนสักครั้งหนึ่งซึ่งมักจะไปเป็นหมู่คณะ เช่น ไปชายทะเลและธรรมชาติทั่วไป

เมื่อยามเด็กป่าจะเป็นคนดูแล ส่วนในด้านศาสนาเรียนที่โรงเรียนบรู๊ฮิสลามวิทยา ในยามเด็กนั้นชอบเลี้ยงไก่เป็นงานอดิเรก ตอนอายุ 17 ปีทำงานส่งหนังสือพิมพ์ และทำงานนี้อยู่ในราวๆ 1 ปีแล้วจึงเปลี่ยนไปทำงานที่กองทะเบียนกรมตำรวจ เนื่องจากญาติของนายนิกรคนหนึ่งเป็นพนักงานบริษัทประกันภัยที่ประจำอยู่ที่กองทะเบียนฯ ชักชวนให้มาช่วยงานด้านนี้แต่เป็นการช่วยงานกันระหว่างญาติพี่น้องไม่ได้มีตำแหน่งเป็นทางการในบริษัทนั้น สำหรับในงานนี้ทำอยู่ในราว 2 ปีจึงเปลี่ยนงานไปเป็นพนักงานบริษัททำงานด้านเอกสารจนเลิกไปในปีพ.ศ. 2538 จากนั้นมานายนิกรก็ไม่ได้ประกอบอาชีพใดๆมาจนถึงปัจจุบัน

ปัจจุบันนาย นิกร ยังไม่ได้สมรสแต่มีคนรัก ซึ่งเป็นคนชุมชนเดียวกันและคบหากันมา 14 - 15 ปีคือตั้งแต่เป็นวัยรุ่น คนรักอ่อนวัยกว่าเล็กน้อยคือมีอายุประมาณ 28 - 29 ปีและทำงานเป็นพนักงานบริษัทแห่งหนึ่ง คนรักของนาย นิกร เป็นคนที่มีคุณภาพเรียบร้อย เป็น

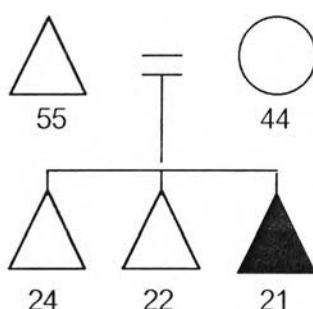
อิสลามิกชนที่ดี ซึ่งนาย นิกร กล่าวว่าจะระหว่างตนกับคนรักมีความรักและความเข้าใจกันดีเสมอมา ตั้งแต่คบหากัน

ผู้ให้ข่าวสำคัญคนที่ 8

นาย สิงห์ (นามสมมติ) อายุ 21 ปี โสด กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ลักษณะท่าทาง รูปร่างค่อนข้างผอม พุดจาสุภาพ เป็นกันเอง แต่งกาย สะอาดเรียบร้อย

ความรู้ทางศาสนา ระดับปานกลาง

แผนภูมิที่ 13 : ไดอะแกรมครอบครัวนาย สิงห์

ประวัติและข้อมูลส่วนตัว

นาย สิงห์เกิดที่ชุมชนแห่งนี้ มีพี่น้อง 3 คน โดยนายสิงห์เป็นบุตรคนสุดท้องของ บิดามารดา บิดารับราชการ มารดาเป็นแม่บ้าน บิดามารดาสมรสกันโดยผู้ใหญ่จัดหาให้

ในวัยเด็กอยู่ในการอบรมเลี้ยงดูของนางสาว จนเมื่ออายุระหว่าง 3 - 5 ปีจึงไปอาศัยและอยู่ในความดูแลของอาสาแถบนางเลี้ยงก่อนที่จะกลับมาอาศัยยังชุมชนชุมชนแห่งนี้จนถึงปัจจุบัน

ในด้านศาสนาเรียนจากผู้หลักผู้ใหญ่ภายในชุมชนคือเรียนตามบ้าน ปัจจุบันนาย สิงห์กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี สาขานิเทศศาสตร์ ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งหนึ่ง และตั้งใจว่าหากจบการศึกษาอยากทำงานด้านเกี่ยวกับการโฆษณา นอกจากการศึกษาแล้วนาย สิงห์จะใช้เวลาว่างในการชมภาพยนตร์ เล่นเกมส์ และฟังเพลง

ปัจจุบันนายสิงห์ยังไม่มีคนรักและยังไม่เคยคิดเรื่องการสมรสเพราะยังไม่สำเร็จการศึกษา คนรักที่ผ่านมาของนายสิงห์นับถือศาสนาพุทธ และเป็นคนที่พบกันที่สถานศึกษาที่สังกัดอยู่และไม่เคยมีคนรักที่อยู่ภายในชุมชนเดียวกัน ลักษณะของคนรัก (ไม่ใช่คู่สมรส) ที่ชอบคือ ชอบคนผิวขาว มีน้ำมีนวล ลักษณะเหมือนลูกครึ่ง พุดคุยสนุก งามนิดๆแต่ไม่ถึงขั้นไม่มีเหตุผล ไม่เอาแต่ใจตนเอง ชอบแบบที่แต่งตัวเก่งคือรักสวยรักงามดูดีแต่ไม่ชอบแบบที่แต่งตัวย้วยวนหรือเป็นเป้าสายตา

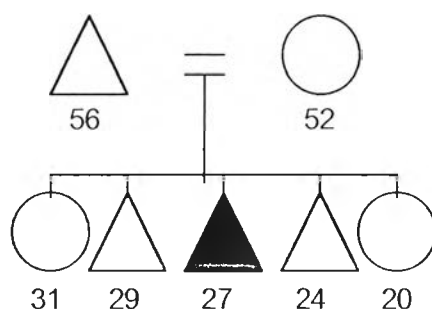
ผู้ให้ข่าวสำคัญคนที่ 9

นาย ใจ (นามสมมติ) อายุ 27 ปี โสด ปัจจุบันประกอบอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน การศึกษากำลังศึกษาในระดับปริญญาตรี

ลักษณะท่าทาง รูปร่างสูงใหญ่ นิสัยร่าเริง เป็นกันเอง แต่งกายปราณีตและเรียบร้อย

ความรู้ทางศาสนา ระดับปานกลาง

แผนภูมิที่ 14 : ไดอะแกรมครอบครัวนาย ใจ

ประวัติและข้อมูลส่วนตัว

นาย ใจเกิดและเติบโตที่ชุมชนแห่งนี้ มีพี่น้อง 4 คน โดยตนเองเป็นบุตรคนที่ 3 ของบิดามารดา บิดาประกอบอาชีพเป็นมัคคุเทศก์ มารดาประกอบอาชีพค้าขายเครื่องหนัง บิดามารดาเลือกคู่สมรสด้วยตนเอง

ปัจจุบันนายใจอาศัยอยู่กับครอบครัวของตนเอง ประกอบอาชีพเป็นพนักงานบริษัทประกันภัยแห่งหนึ่ง และกำลังศึกษาในระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยเอกชนแห่งหนึ่ง ควบคุมกันไปด้วย การทำงานไม่ได้เป็นอุปสรรคกับการศึกษาแต่อย่างใดด้วยเหตุว่างานที่นายใจทำนั้น เป็นงานที่ไม่ต้องเข้าสำนักงาน (เป็นประจำ) และเวลางานไม่ตายตัว นาย ใจ เล่าว่าเมื่อวัยเด็กมารดาของตนไปทำงานที่ต่างประเทศคนที่อบรมเลี้ยงดูส่วนใหญ่จึงเป็นหน้าที่ของคุณยาย นายใจเป็นคนที่รักในทางกีฬาและการออกกำลังกาย ถึงทุกวันนี้หากมีเวลารว่างโดยเฉพาะวันเสาร์อาทิตย์นาย ใจจะหาเวลาไปเล่นกีฬากับเพื่อนๆเสมอ โดยเฉพาะกีฬาฟุตบอล และมักจะติดตามการถ่ายทอดสดกีฬาประเภทนี้ทางโทรทัศน์เสมอๆ

เมื่ออายุ 24 ปีประกอบอาชีพขายเสื้อผ้าตามตลาดนัดต่างๆซึ่งเป็นอาชีพแรก และทำได้ประมาณ 1 ปีและต่อมาได้ประกอบอาชีพในด้านประกันภัยจนถึงในปัจจุบัน

ปัจจุบันนายใจมีคนรักคนหนึ่งที่คบหากันมาได้ประมาณ ครึ่งปี (นับจากประมาณ กลางปี พ.ศ. 2543) นับถือศาสนาพุทธ และอ่อนวัยกว่าเล็กน้อย เป็นคนที่มีความเป็นผู้ใหญ่คือมีเหตุผล ไม่เอาแต่ใจตนเอง หน้าตาพอใช้และเป็นคนสุภาพเรียบร้อย

ในด้านการสมรส นาย ใจ กล่าวว่า คงจะสมรสอายุประมาณ 30 ปี เพราะต้องรอให้มีความพร้อมในด้านต่างๆก่อน เช่น ในด้านเศรษฐกิจ เป็นต้น นอกจากนี้ทางฝ่ายหญิงหากไม่ได้นับถือศาสนาอิสลามจำเป็นต้องเปลี่ยนศาสนาเข้ามาทางอิสลามก่อนที่จะสมรสกัน

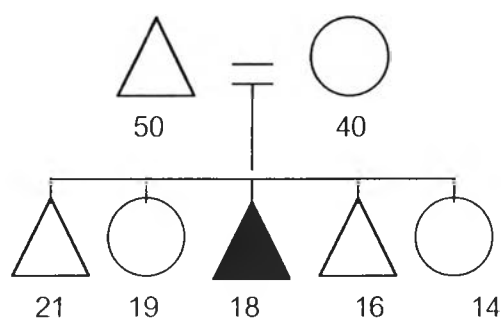
ผู้ให้ข่าวสำคัญคนที่ 10

นายจิต (นามสมมติ) อายุ 18 ปี โสัด ปัจจุบันกำลังอยู่ระหว่างการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา

ลักษณะท่าทาง ผิวสองสี ค่อนข้างผอม พุดน้อยและเป็นกันเอง

ความรู้ทางศาสนา ระดับปานกลาง

แผนภูมิที่ 15 : ไดอะแกรมครอบครัวนาย จิต

ประวัติและข้อมูลส่วนตัว

นาย จิต เกิดและเติบโตที่ชุมชนแห่งนี้ มีพี่น้อง 5 คน โดยนายจิตเป็นบุตรคนที่ 3 ของบิดามารดา บิดามารดาของนายจิตเป็นชาวชุมชนแห่งนี้ และเลือกคู่สมรสด้วยตนเอง ปัจจุบันทั้งสองประกอบอาชีพจำหน่ายอาหารสัตว์

ปัจจุบันอาศัยอยู่กับครอบครัวของบิดามารดา และสนิทกับบิดาและมารดาทั้งสองคน ในบ้านมีสมาชิกทั้งหมด 7 คนคือบิดามารดาและพี่น้องของตนเอง เริ่มเรียนศาสนาตั้งแต่อายุ 5 - 6 ปีมีความรู้พอที่จะอ่านภาษาอาหรับได้บ้างแต่ไม่สามารถพูดได้ นายจิตเล่าว่าบางครั้งที่มีเวลาว่างจะไปชมภาพยนตร์กันทั้งครอบครัว หรือบางครั้งจะไปเที่ยวต่างจังหวัด

นาย จิต เป็นคนที่ชอบเล่นกีฬา เช่น เคนโด ฟุตบอล นอกจากเล่นกีฬาแล้วก็จะชมภาพยนตร์ และฟังเพลง นายจิตเป็นคนที่ชอบในด้านภาษานอกจากจะมีความรู้ทางด้านภาษาอาหรับแล้วยังมีความรู้ทางภาษาอังกฤษในระดับดี โดยในความคิดเห็นของนายจิตคิดว่าภาษาอาหรับมีความยากมากกว่าภาษาอังกฤษ

นายจิตจบการศึกษาระดับมัธยมปลายในสายศิลปศาสตร์ ปัจจุบันนายจิตกำลังอยู่ระหว่างการเข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษา โดยเลือกสาขา วิทยาศาสตร์ , มนุษยศาสตร์ สาขา มานุษยวิทยาและสังคมวิทยา และสาขาสังคมศาสตร์ โดยต้องการศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์มากที่สุดในที่สุด "ผมว่าสาขานี้มันกว้างดี คือมันเกี่ยวกับการติดต่อค้าขายกับต่างประเทศ..."

นายจิตเล่าว่าตนเองยังอยู่ในวัยของการศึกษายังไม่คิดเรื่องการสมรส แต่ถ้าจะสมรสคิดว่าตนเองควรมีอายุ 25 ปีขึ้นไป กล่าวคือ ต้องเรียนจบแล้วประกอบอาชีพสักหนึ่งก่อนให้

พอมีหลักฐานก่อน ปัจจุบันนี้นายจิตยังไม่มีคนรัก แต่เมื่อปีก่อน (พ.ศ. 2543) มีคนรักคนหนึ่ง เป็นชาวมุสลิมคนหนึ่งที่อยู่ใกล้ๆบ้าน โดยเริ่มจากขอเบอร์โทรศัพท์จากเพื่อน และใช้เวลาในการ "จีบ" ประมาณ 1 เดือนแต่คบกันได้ระยะสั้น (ประมาณ 3 เดือน) ก็เลิกรักกันไปเพราะไม่มีความเข้าใจกัน

การสัมภาษณ์ผู้ให้ข่าวพิเศษ

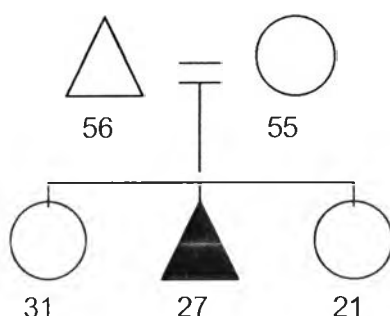
ผู้ให้ข่าวพิเศษคนที่ 1

นาย วิจิตร (นามสมมติ) อายุ 27 ปี โสด ปัจจุบันประกอบอาชีพพนักงาน รัฐวิสาหกิจ การศึกษาระดับปริญญาตรี มีพี่น้อง 3 คน โดยนายวิจิตร เป็นลูกคนที่สองของ บิดามารดา

ลักษณะท่าทาง หน้าตาดี รูปร่างสูงโปร่ง เป็นกันเอง นิสัยร่าเริง แต่งกาย สะอาดเรียบร้อย

ความรู้ทางศาสนา ระดับปานกลาง

แผนภูมิที่ 16 : ไดอะแกรมครอบครัวนาย วิจิตร

ประวัติและข้อมูลส่วนตัว

นาย วิจิตร เกิดและเติบโตที่ชุมชนแห่งนี้ ปัจจุบันอาศัยอยู่กับครอบครัวของตนเอง ประกอบอาชีพเป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจแห่งหนึ่ง กิจวัตรประจำวันนอกจากไปทำงานแล้ว ยามว่างก็จะเล่นกีฬาโดยเฉพาะเล่นฟุตบอลซึ่งเป็นกีฬาที่โปรดปราน นักรวมถึงการชมภาพยนตร์ และ ฟังเพลง นาย วิจิตร เล่าว่า เติบโตขึ้นมาในการดูแลของพ่อและแม่ ส่วนด้านศาสนาเรียนที่

โรงเรียนบำรุงอิสลามวิทยา เนื่องจากมีความรู้ทางด้านคอมพิวเตอร์นาย วิจิตร จึงทำงานตั้งแต่ยังไม่สำเร็จการศึกษาโดยช่วงอายุประมาณ 16 –17 ทำงานด้านทั่วไปและจัดเก็บข้อมูลของร้านจำหน่ายเสื้อผ้าสำเร็จรูปแห่งหนึ่ง และหลังจากสำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีในปี พ.ศ. 2540 ก็เริ่มทำงานในรัฐวิสาหกิจแห่งหนึ่งจนถึงในปัจจุบัน

นาย วิจิตร เล่าว่า ปัจจุบันมีคนรักคนหนึ่งซึ่งพบกันที่ทำงาน สูงวัยกว่าเล็กน้อย คือมีอายุประมาณ 30 ปี และนับถือศาสนาพุทธ คบหากันมาประมาณ 2 ปี นาย วิจิตร กล่าวว่าตนและคนรักเป็นคนอารมณ์ค่อนข้างร้อน แต่ยอมกันกล่าวคือ เมื่ออีกคนหนึ่งร้อนอีกคนจะเย็นและมักจะมองอะไรสอดคล้องต่อกันคือชอบหรือไม่ชอบอะไรคล้ายๆกัน เหตุผลเหล่านี้จึงสามารถคบหากันได้ด้วยดีเสมอมา

ก่อนที่จะคบกับคนรักในปัจจุบันเคยมีคนรักมาบ้าง และทั้งหมดนับถือศาสนาพุทธและมักจะพบกันที่ทำงานหรือสถานศึกษาที่ตนสังกัดอยู่ ไม่เคยมีคนรักเป็นคนที่อยู่ในชุมชนแห่งนี้

ในด้านการสมรส นาย วิจิตร กล่าวว่า คงรอให้มีความพร้อมในด้านต่างๆเสียก่อน เช่น ในด้านเศรษฐกิจ เป็นต้น ส่วนในด้านศาสนาที่แตกต่างกันคงจะต้องให้ทางฝ่ายหญิงเปลี่ยนเข้ามานับถือศาสนาอิสลาม ส่วนในด้านอายุที่ฝ่ายหญิงมีสูงกว่านั้น นาย วิจิตร กล่าวว่า ไม่มีปัญหาเพราะเชื่อในศักยภาพของตนเองว่าสามารถจะเป็นผู้นำได้แม้จะมีวัยที่อ่อนกว่า

นาย วิจิตร มีความคิดเห็นว่า คู่สมรสควรมีการศึกษาที่ใกล้เคียงกันหรือชายสูงกว่าแต่ต้องไม่สูงกว่ากันมากนัก ในแง่ที่คู่สมรสควรมีระดับการศึกษาที่ใกล้เคียงกันหรือสูงกว่านั้นสัมพันธ์กับความเป็นผู้นำของผู้ชายเพราะหากผู้หญิงหญิงมีการศึกษาที่สูงกว่าอาจจะมีปัญหาในการเป็นผู้นำของฝ่ายชายได้เพราะผู้หญิงจะถือว่าตนเองมีความรู้มากกว่าจึงเป็นการยากที่จะยอมรับความเป็นผู้นำของฝ่ายชาย แต่หากฝ่ายชายมีการศึกษาที่สูงกว่าหญิงมากก็ไม่เหมาะสมเพราะจะมีความคิดความอ่าน ความรู้สึกนึกคิดแตกต่างกัน และหากฝ่ายชายมีระดับการศึกษาที่มากกว่าฝ่ายหญิงมักจะมีปัญหาน้อยกว่าที่ฝ่ายหญิงมีระดับการศึกษาที่สูงกว่าฝ่ายชาย "ญาติทางเราคงไม่ขัดข้องอาจจะหวังดีบ้าง แต่ญาติทางฝ่ายหญิงคงยากที่จะยอมรับเรา" และก็จะเกิดปัญหาต่างๆตามมาอย่างแน่นอนอนที่ สุด แต่ถ้าญาติพี่น้องไม่เข้ามาข้องเกี่ยว (ซึ่งเป็นเรื่องยาก) ก็คงไม่มีปัญหา แต่ถ้ากรณีทั่วไปคู่สมรสควรมีระดับการศึกษา ที่มีความใกล้เคียงกัน"

นาย วิจิตร มีความคิดเห็นในด้านระดับรายได้ของคู่สมรสว่าจำเป็นที่คู่สมรสจะต้องมีรายได้ที่ใกล้เคียงกัน แต่รายได้ของหญิงไม่ควรที่จะสูงกว่าชายมาก แต่ชายสูงมากกว่าไม่

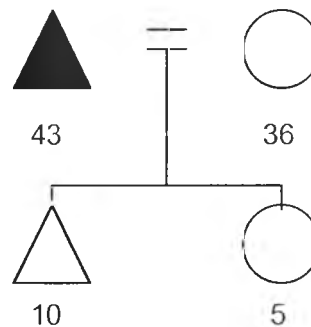
น่าจะไม่มีปัญหาใดๆ ตรงจุดนี้ไม่มีความสัมพันธ์กับการเป็นผู้นำในครอบครัวแต่เป็นเรื่องของสังคมที่มักจะมองในแง่ที่ไม่ดีหากคู่สมรสที่ผู้ชายมีรายได้น้อยกว่าผู้หญิงมากๆ

ผู้ให้ข่าวพิเศษคนที่ 2

นาย นิติ (นามสมมติ) อายุ 43 ปี สมรสอยู่ด้วยกัน บุตร 2 คน ปัจจุบันไม่ได้ประกอบอาชีพ การศึกษาจบ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ทางด้านพาณิชย

ลักษณะท่าทาง รูปร่างท้วม เป็นกันเองตรงไปตรงมา แต่งกายเรียบง่ายสบายๆ ความรู้ทางศาสนา ระดับดี

แผนภูมิที่ 17 : ไดอะแกรมครอบครัวนาย นิติ

ประวัติและข้อมูลส่วนตัว

นาย นิติ เกิดและเติบโตที่ชุมชนแห่งนี้ มีพี่น้องทั้งหมด 14 คน โดยนาย นิติ เป็นคนที่ 5 พี่คนหนึ่งและมารดาเสียชีวิตไปราวสิบกว่าปีที่ผ่านมา สมรสแล้วอาศัยอยู่กับภรรยาและลูกทั้ง 2 คน ปัจจุบันไม่ได้ประกอบอาชีพใดๆ ส่วนภรรยาอายุ 36 ปี การศึกษาจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 มีอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าอยู่กับบ้าน กิจวัตรประจำวันนอกจากการทำละหมาดแล้วก็จะอ่านหนังสือ ดูโทรทัศน์ และฟังวิทยุของอิสลาม

นาย นิติ เรียนหนังสือและเรียนศาสนาควบคู่กันไป และเคยเรียนที่โรงเรียนบำรุงอิสลามวิทยาเมื่อตอนเด็ก การอบรมเลี้ยงดูในวัยเด็กนั้นส่วนใหญ่เป็นหน้าที่ของแม่ ส่วนทางด้านศาสนาญาติผู้ใหญ่เป็นผู้อบรมสั่งสอน โดยเฉพาะบิดาเป็นครูสอนศาสนาที่ได้รับการยอมรับนับถือจากชาวชุมชนโดยทั่วไป

หลังจากเรียนจบ ป.ว.ช. เข้าคัดเลือกทหารจับได้ใบดำคือพ้นจากการภาวะเป็นทหาร จากนั้นก็เดินทางไปทำงานที่ประเทศซาอุดีอาระเบียไปเป็นพนักงานทำความสะอาด อยู่ที่ประเทศนั้นประมาณ 7 ปีจึงกลับมาเมืองไทยมาเป็นพนักงานรักษาความปลอดภัย ก่อนจะมาเป็นคนงานเกษตรในโครงการ “มियाชาวา” และเมื่อโครงการดังกล่าวจบสิ้นลงจึงไม่ได้ประกอบอาชีพใดๆจนถึงปัจจุบัน

นาย นิติ เล่าว่าเมื่อกลับมาจากประเทศซาอุดีอาระเบียหนึ่ง เพื่อนคนหนึ่งของตน แนะนำภรรยาคนปัจจุบันให้ซึ่งเป็นชาวมุสลิมแถบบางบัวทอง ซึ่งตนก็มีความสนใจ และนัดพบกันครั้งแรกที่งานบุญที่มีสยิดแห่งหนึ่งแถบบางบัวทอง เมื่อพบกันครั้งแรกก็มีความพอใจซึ่งกันและกัน เพราะรู้ข้อมูลของกันและกันมาเป็นอย่างดีแล้วจากเพื่อนของทั้งสองฝ่าย จากนั้นก็คบกันราวๆปีกว่า จึงตัดสินใจสมรสกัน ภรรยาของนาย นิติ เป็นหญิงที่มีรูปร่างหน้าตาดีเป็นแม่บ้านแม่เรือนไม่เที่ยวเตร่ ดูแลพ่อแม่พี่น้องของตนเป็นอย่างดี ความรักของนาย นิติ ไม่ได้รับอุปสรรคใดๆเลย ไม่ว่าจะจากผู้ใหญ่ของทั้งสองฝ่ายหรือจากบุคคลรอบข้าง นอกจากนี้ตนเองไม่เคยพาภรรยาให้ทางบ้านพบระหว่างคบหากันจนกระทั่งสมรส

นาย นิติ มีความคิดเห็นว่า คู่สมรสที่มีอายุแตกต่างกันมาก เป็นเรื่องที่ไม่เหมาะสม เพราะความต้องการทางด้านกายภาพและความสนใจในด้านต่างๆจะแตกต่างกัน เช่น ด้านความต้องการทางเพศ อย่างกรณีภรรยาอายุน้อยกว่าสามีมากๆ ภรรยายังมีความต้องการทางเพศที่สูงตามวัยตามธรรมชาติ แต่สามีเริ่มไม่ค่อยยินดียินร้ายกับเรื่องแบบนี้แล้ว หรือภรรยา/สามี(ที่มีอายุน้อยกว่ามาก) ยังต้องการแต่เที่ยวเตร่หาความสำราญตามวัย แต่คู่ของตนไม่ต้องการเช่นนั้น บางทีก็อาจจะนำไปสู่ปัญหาในการครองชีวิตสมรส

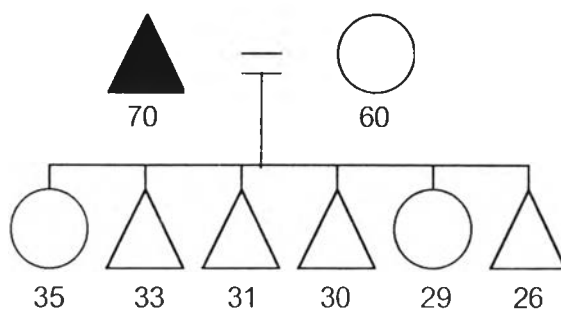
นาย นิติ มีความคิดเห็นว่า หากคู่สมรสมีระดับการศึกษาที่แตกต่างกันในด้านส่วบุคคลระหว่างชายหญิงคงไม่มีความสำคัญมากนัก แต่มันเป็นจริงได้ยาก เพราะญาติพี่น้องคงไม่ยอมและกีดกัน โดยเฉพาะหากได้ภรรยาที่เรียนสูงกว่า

ผู้ให้สัมภาษณ์พิเศษคนที่ 3

นาย บุญมี (นามสมมติ) อายุ 70 ปี สมรสอยู่ด้วยกัน บุตร 6 คน ปัจจุบันไม่ได้ประกอบอาชีพ ไม่ได้รับการศึกษาอย่างเป็นทางการ

ลักษณะท่าทาง ค่อนข้างเงิบขี้มึนและพูดน้อย การแต่งกายเรียบง่ายสบายๆ
ความรู้ทางศาสนา ระดับดี

แผนภูมิที่ 18 : ไดอะแกรมครอบครัวนาย บุญมี

ประวัติและข้อมูลส่วนตัว

นาย บุญมี เกิดและเติบโตที่ชุมชนแห่งนี้ มีพี่น้องทั้งหมด 6 คน นายบุญมี เป็นคนที่ 3 ปัจจุบันอาศัยอยู่กับพี่ชายและหลาน ส่วนภรรยาอาศัยอยู่ในบริเวณใกล้เคียงกันแต่อาศัยอยู่บ้านคนละหลัง ส่วนลูกๆอาศัยกระจายกันไปภายในชุมชน นายบุญมีพักผ่อนโดยมิได้ ประกอบอาชีพใดๆมาประมาณ 20 ปี ทุกวันนี้มีรายได้มาจากญาติพี่น้องลูกหลาน กิจวัตรประจำวันนอกจากการทำละหมาดแล้ว ก็จะทำหนังสือ ดูโทรทัศน์ และเลี้ยงนกเขาซึ่งมีอยู่ประมาณ 10 กว่าตัว นกเขาเหล่านี้ส่วนใหญ่เพื่อนฝูงจะให้มา ยามว่างนายบุญมีจะออกมา นั่งเล่นบริเวณหน้าบ้านเพื่อพักผ่อนและพูดคุยกับเพื่อนฝูง ชีวิตของนายบุญมีมีความลำบากมาตลอดเพราะค่อนข้างยากจนพึ่งมาสบายหรือพออยู่ได้เมื่ออายุย่างเข้าวัยชราแล้ว เนื่องจากขายที่ดินแปลงหนึ่งเมื่อหลายปีก่อน

เมื่อตอนเด็กนายบุญมีไม่เคยเข้าโรงเรียน เพียงแต่เรียนศาสนาอิสลามกับญาติผู้ใหญ่ โดยเฉพาะบิดาของนายบุญมีนั้นเป็นครูสอนศาสนาที่มีชื่อเสียงคนหนึ่ง ส่วนการอบรมสั่งสอนต่างๆไปญาติพี่น้องช่วยกันอบรมสั่งสอนโดยไม่มีญาติคนใดที่รับหน้าที่อบรมสั่งสอนโดยเฉพาะ

ช่วงอายุ 18-19 ปีเคยหัดชกมวยไทย และเคยขึ้นชกที่เวทีมวยราชดำเนินได้เงินรางวัลถึงร้อยกว่าบาทซึ่งถือว่ามากในสมัยนั้นเพราะนักมวยที่ชกไปจะได้รับค่าตัวประมาณ 50-60 บาทเท่านั้นด้วยเหตุว่าเป็นชาวมุสลิม เนื่องจากเป็นการชกข้ามกลุ่มกันจึงเป็นที่สนใจของ “แฟนมวย” แต่ได้ขึ้นชกเพียงครั้งเดียวเท่านั้นเพราะผู้ใหญ่ห้ามขึ้นชกเพราะเกรงว่ากลายเป็น “นักเลง” ซึ่งนายบุญมีก็เชื่อฟัง

หลังจากพ้นวัยเด็กเริ่มอาชีพในทางค้าขายและรับจ้างต่างๆไป เช่น ในช่วงน้ำท่วมใหญ่ปี พ.ศ. 2485 ซึ่งเป็นช่วงสงครามโลกครั้งที่สอง นายบุญมีพายเรือขายขนม ส่วนใหญ่เป็น

คนไทยทั่วไป และในช่วงสงครามโลกครั้งที่สองนี้ ยังเคยรับจ้างถางหญ้าให้ทหารญี่ปุ่นบริเวณโรงพยาบาลมิชชันในปัจจุบัน

ตอนช่วงวัยหนุ่มนายบุญมีมักจะรวมกลุ่มกับเพื่อน 4 - 5 คนเช่ารถยนต์ท่องเที่ยวไปตามจังหวัดต่างๆทั่วประเทศ และที่ประทับใจที่สุดคือการไปเที่ยวเมืองเพชร (จังหวัดเพชรบุรี) นายบุญมีเล่าว่า“เกือบมีเรื่อง” ช่วงนั้นถนนว่างมากและมีรถนำหน้าหนึ่งคัน รถของตนก็บีบแตรขอทางแซงขึ้นไป ปรากฏว่าพอแซงขึ้นไปแล้วรถคันดังกล่าวแซงปาดหน้ากลับ แล้วชี้หน้าด่าทำนองว่าขับแบบนี้ระวังจะตาย และเรื่องนี้ก็ยังติดตาติดใจอยู่จนกระทั่งทุกวันนี้

นายบุญมี สมรสเมื่อ พ.ศ.2501 กับญาติลูกพี่ลูกน้องตามคำแนะนำของผู้ใหญ่ คู่สมรสเป็นญาติคนหนึ่ง เห็นหน้ากันและเล่นมาด้วยกันตั้งแต่เด็กเพราะนอกจากจะเป็นญาติกันแล้วยังอยู่บ้านติดๆกันภายในชุมชน คู่สมรสอายุน้อยกว่าประมาณ 10 ปี นายบุญมีเล่าว่าส่วนตัวไม่ขัดข้องหรือมีปัญหาอะไรเพราะคนรุ่นนั้นส่วนใหญ่การเลือกคู่สมรสมักจะเป็นการจัดการของผู้ใหญ่ และบางคนไม่เคยเห็นหน้ากันมาก่อนก็มี สำหรับการครองชีวิตสมรสไม่มีปัญหาอะไรและครองชีวิตคู่มาจนกระทั่งปัจจุบัน

นาย บุญมี มีความคิดเห็นว่ารระดับการศึกษาของคู่สมรสควรอยู่ในระดับใกล้เคียงกันเพราะหากมีความแตกต่างกันมากก็จะ “ข่ม” กันและคงอยู่ด้วยกันยาก เพราะอีกฝ่ายที่ถือว่าตนเหนือกว่าอาจจะยึดถือความคิดความเห็นของตนเองเป็นหลักและไม่ยอมฟังคู่สมรสของตนที่มีระดับการศึกษาที่ด้อยกว่า คนรุ่นก่อนนั้นผู้ใหญ่มักดูความ “สมน้ำสมเนื้อ “ หรือในภาษาอาหรับเรียกว่า “กูฟู กูฟู” และหากคู่สมรสมีระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมากก็อาจจะไม่ได้การยอมรับจากสังคมเพราะถือว่าทั้งคู่ไม่มีความสมน้ำสมเนื้อกัน ซึ่งจะนำมาสู่ปัญหาและความขัดแย้งในการครองชีวิตคู่ แต่สำหรับคนรุ่นก่อนมักจะมีการศึกษาไม่แตกต่างกันมากนักและไม่เห็นจะเป็นเรื่องที่มีความสำคัญในการพิจารณาในการเลือกคู่ ในความเห็นส่วนตัวนั้นผู้ชายไม่ควรมีการศึกษาน้อยกว่าผู้หญิง

นาย บุญมี มีความคิดเห็นว่า ในภาพรวมคู่สมรสควรมีความสมน้ำสมเนื้อกันในด้านต่างๆ ในด้านระดับรายได้ก็ควรจะมีใกล้เคียงกัน แต่หากฝ่ายหนึ่งที่มีระดับรายได้ต่ำกว่าแต่มีสิ่งอื่นชดเชย เช่น มีระดับรายได้ต่ำแต่มีสถานภาพทางสังคมสูงก็ถือว่าสมน้ำสมเนื้อกัน และสามารถอยู่ร่วมกันได้ โดยทั่วไปหากผู้ชายมีระดับรายได้ที่สูงกว่าผู้หญิงมักจะเกิดปัญหาในการมีชีวิตร่วมกันน้อยกว่าผู้หญิงที่มีรายได้สูงกว่าฝ่ายชาย เพราะอาจจะมีปัญหาในการเป็นผู้นำครอบครัวของผู้ชาย

นายบุญมี กล่าวว่า ศาสนาเป็นเรื่องที่สำคัญมาก หากมีศาสนาต่างกันก็ยากที่จะอยู่ร่วมกันได้ และการเปลี่ยนศาสนาเข้ามาต้องเกิดมาจากความศรัทธาอย่างแท้จริง ไม่ใช่แค่เปลี่ยนเป็นพิธีเพราะความเป็นมุสลิมมีความละเอียดอ่อนและมีข้อปฏิบัติทุกชั้นตอนของชีวิตรวมทั้งในชีวิตประจำวันทั่วไป การที่ได้คู่สมรสที่ต่างศาสนาถึงแม้จะเปลี่ยนเข้ามาก็ยากที่จะสั่งสอนมากกว่าคู่สมรสที่เป็นมุสลิมอยู่แล้วแต่ดั้งเดิม

นายบุญมีกล่าวว่า ความใกล้ชิดเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นยากในสังคมมุสลิมรุ่นก่อน เพราะทุกสิ่งทุกอย่างต้องอยู่ในสายตาผู้ใหญ่ โอกาสที่จะใกล้ชิดกันจึงเป็นเรื่องที่มักจะเกิดขึ้นหลังการสมรสมากกว่า ซึ่งต่างจากปัจจุบันที่หนุ่มสาว มักจะมีความใกล้ชิดกัน สำหรับตนเองการสมรสถูกจัดการโดยผู้ใหญ่แต่คู่สมรสของตนนั้นก็เคยเป็นญาติคนหนึ่งที่เคยเล่น เคยเห็นกันมาแต่เด็ก เพราะอยู่บ้านใกล้ๆกัน แต่เมื่อเจริญวัยเป็นหนุ่มเป็นสาวก็ไม่ได้สนิทสนมเหมือนเมื่อวัยเด็ก เพราะในสมัยก่อนถือว่าเป็นเรื่องที่ไม่เหมาะสม

นอกจากนี้นายบุญมี กล่าวเสริมว่า “สมัยก่อนผู้ชายจะแต่งงานช้ากว่าสมัยนี้ เขาต้องรอให้มีความพร้อมก่อน..... บางคนแต่งงานอายุ 30 กว่าก็มี..... เพราะผู้ชายมีหน้าที่หาเลี้ยงครอบครัวไม่เป็นหลักเป็นฐานก็แต่งงานไม่ได้ ” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ชายไทยมุสลิมในอดีตไม่น้อยมักจะเลือกคู่สมรสที่มีอายุน้อยกว่าตนเพราะคนที่อายุเท่าๆกันบางคนก็พ้นวัยเจริญพันธุ์หรือมีครอบครัวไปแล้ว ผู้หญิงในอดีตนั้นจะเรียนหนังสือน้อยกว่าในปัจจุบันหรือไม่ได้เรียนหนังสือเลย และเมื่อเรียนจบหรือมีอายุอยู่ในวัยเจริญพันธุ์ก็จะออกเรือนไป ซึ่งต่างจากปัจจุบันที่ต้องเรียนหนังสือก่อนผู้หญิงจึงสมรสช้ากว่าเดิม

ภาคผนวก ค

ความสัมพันธ์ระหว่างผู้วิจัยกับชุมชนมัธยมขนาด

ผู้วิจัยมีบรรพบุรุษเป็นชาวมุสลิม บรรพบุรุษรุ่นแรกที่เข้ามายังกรุงเทพมหานคร นั้นทราบประวัติแต่เพียงคร่าวๆว่าชื่อ นาย ชิงค์ (สิงห์) เป็นชาวไทรบุรี (ปัจจุบันเป็นส่วนหนึ่งของ ประเทศมาเลเซีย แต่ขณะนั้นยังถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของประเทศสยาม) มีอาชีพเป็นหมอรักษา ดวงตา โดยเข้ามายังกรุงเทพมหานครในสมัยต้นกรุงรัตนโกสินทร์ประมาณช่วงรัชสมัย สมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 3) แต่จะเข้ามายังกรุงเทพมหานครด้วยเหตุผลใดไม่ทราบแน่ชัด นายชิงค์สมรสกับสตรีชาวมุสลิมนางหนึ่งซึ่งเป็นชาวไทรบุรีด้วยกัน (ไม่ทราบชื่อ) และมีบุตรชื่อ นายตุ้ม (หะยีตุ้ม) นายตุ้มสมรสกับนางวัง(สตรีไทยเชื้อสายมอญ) มีบุตรธิดาทั้งหมด 4 คนหนึ่งในนั้นคือ พระนิพนธ์นิติสิทธิ์ (สนั่น สิงห์แพทย์ ตาทวดของผู้วิจัย) ท่านรับราชการเป็น ปลัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงธรรมการในสมัยนั้นหรือกระทรวงศึกษาธิการในปัจจุบัน ต่อมา พระนิพนธ์นิติสิทธิ์สมรสกับนางครอบครัว สิงห์แพทย์ (บุญรัตน์พันธ์) มีบุตรธิดาทั้งหมด 5 คนหนึ่งในนั้นคือ ร.ต.อ. สมนึก สิงห์แพทย์ (ตาของผู้วิจัย) ต่อจากนั้น ร.ต.อ. สมนึก สมรสกับนางอรวรรณ สิงห์แพทย์ (อายุตะกะ) มีบุตรด้วยกัน 6 คนหนึ่งในนั้นคือ นางมัทนา ช้างคร (สิงห์แพทย์, มารดาของผู้วิจัย) ต่อมานางมัทนาสมรสกับ พ.ต.ท. วัลลภ ช้างคร (บิดาของผู้วิจัย) มีบุตรด้วยกันทั้งหมด 3 คนหนึ่งในนั้นคือผู้วิจัย

บรรพบุรุษรุ่นแรกที่เข้ามายังกรุงเทพมหานครเมื่อท่านเสียชีวิตลงไม่อาจทราบได้ว่าฝังศพไว้ที่ใด ส่วนพระนิพนธ์นิติสิทธิ์กับภรรยาของท่านคือ นางครอบครัว สิงห์แพทย์ (และญาติพี่น้องอีกหลายคน) เมื่อท่านได้เสียชีวิตลงได้ฝังศพไว้ที่กุโบร์ในของชุมชนมัธยมขนาด แต่จะด้วยสาเหตุใดที่ฝังท่านไว้ที่ชุมชนแห่งนี้ไม่ทราบแน่ชัด ส่วนความสัมพันธ์ของท่านกับชุมชนมัธยมขนาดเท่าที่ทราบจากการสอบถามจากครูแอ (อิสมาแอล ลัมมาภักดี) ได้กล่าวว่า “คุณทวดคุณไปจับผม ตอนนั้นผมสอนศาสนาฉันผิด พ.ร.บ.(ประถมศึกษา) แต่ต่อมามีชาวมุสลิมคนหนึ่งมาบอกท่านว่าเป็นชาวมุสลิมด้วยกันน่าจะผ่อนผันให้ ...ท่านก็ยอม ครูแอเล่าต่อว่าในสมัยก่อนคุณตาของผู้วิจัยเคยมาเรียนศาสนาอิสลามกับท่าน คือก่อนที่ท่านจะเปลี่ยนมานับถือศาสนาพุทธ และลูกหลานสายตรงที่มาจากคุณตาของผู้วิจัยล้วนนับถือศาสนาพุทธทั้งสิ้น

ตั้งแต่พระนิพนธ์นิติสิทธิ์คุณตาทวดของผู้วิจัยได้เสียชีวิตลงในปีพ.ศ. 2495 คุณตาของผู้วิจัยได้ทำพิธีทางศาสนาแต่ท่านเสมอมาทุกๆในเดือน พฤศจิกายน และต่อมายายทวดของผู้วิจัยเสียชีวิตลงในเดือนกุมภาพันธ์ ปี พ.ศ. 2510 คุณตาของผู้วิจัยจึงต้องมาทำพิธีทางศาสนาแต่

ท่านทั้งสองปีละสองครั้งคือในเดือนกุมภาพันธ์และ พฤศจิกายน และท่านได้ปฏิบัติเช่นนี้มีได้ขาด กระทั่งท่านได้เสียชีวิตไปเมื่อต้นปีพ.ศ. 2544 รวมระยะเวลาทั้งสิ้นเกือบ 50 ปี จึงทำให้ท่านเป็นที่รู้จักกับชาวชุมชนอย่างกว้างขวาง

สำหรับที่ฝั่งศพของตาทวดของผู้วิจัยเป็นที่รู้จักกันในนามว่า “หลุมคุณพระ” ถึงแม้ว่าคุณตาของผู้วิจัยได้เสียชีวิตลงแล้ว แต่ลูกหลานก็มีความตั้งใจว่าจะสืบทอดเจตนารมย์ของท่านต่อไป โดยจะมีการทำพิธีปีละสองครั้งเสมือนเมื่อครั้งที่ท่านยังมีชีวิตอยู่

พิธีทำบุญให้ผู้ตาย

ครูแอ อธิบายว่าพิธีที่กระทำให้คุณทวดของผู้วิจัยนั้นเรียกว่า “พิธีอารวะ” เป็นพิธีทำบุญให้ผู้ตาย และไม่จำเป็นจะต้องกระทำเมื่อถึงเดือนที่ผู้ตายเสียชีวิตแต่เป็นพิธีที่สามารถกระทำได้บ่อยเท่าที่ต้องการ “บางคนก็เสียใหม่ ๆ ลูกหลานเขาทำทุกอาทิตย์ก็มี”

พิธีทำบุญให้ตาทวดของผู้วิจัย วันที่ 8 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2544 ก่อนจะไปใกล้ถึงวันทำพิธีประมาณหนึ่งสัปดาห์ น้าชายของผู้วิจัยจะโทรศัพท์ถึงครูแอเพื่อช่วยในการนัดแนะและประสานงานให้ โดยทางครูแอจะแจ้งไปยังผู้เชี่ยวชาญทางศาสนาคนอื่น ๆ อีก 3 คน และลุงใหญ่ คุณดูแลสุสาน เพื่อนัดแนะและเตรียมการในวันพิธี นอกจากนี้คุณตาของผู้วิจัยได้แจกเหรียญสิบไว้จำนวนมากเพื่อการบริจาคทานในวันนั้นด้วย

และเมื่อเวลาเข้าในวันงานน้าชายของผู้วิจัยจะจัดซื้อดอกไม้ซึ่งในวันนั้นใช้ดอกกล้วยไม้ โดยนำมาไปรยบริเวณหลุมศพของคุณตาทวดและยายทวด ส่วนลุงใหญ่จะตระเตรียมเสื่อและช้อน้ำอัดลมเตรียมไว้

ในวันนั้นมีญาติพี่น้องไปร่วมคือ คุณตา มารดา น้าชาย น้าสาว พี่ชาย พี่สะใภ้ หลานสาว และผู้วิจัย รวม 8 คน และผู้เชี่ยวชาญทางศาสนา 4 คน ซึ่งประกอบด้วยครูแอ นายฮาดี้ สันต์สะอาด จ.ส.ต. สุวรรณ เล็กเพชร (ยี่โกส) และผู้เชี่ยวชาญอีกท่านหนึ่งซึ่งเป็นเขยของครูแอ หากรวมลุงใหญ่ผู้ดูแลสุสาน วันนั้นมีผู้ร่วมงานทั้งสิ้น 13 คน บรรยากาศในวันนั้นค่อนข้างคึกคัก มีเด็กและวัยรุ่นอยู่ในบริเวณสุสานกว่า 50 คน

พิธีเริ่มในตอนประมาณ 10 นาฬิกาเศษ ผู้เชี่ยวชาญทางศาสนาทั้งหมดนั่งลงบริเวณใกล้หลุมฝั่งศพตาทวดผู้วิจัยแล้วเริ่มสวดมนตร์เป็นภาษาอาหรับเบาๆ และบางจังหวะผู้เชี่ยวชาญทางศาสนาทั้งหมดจะยกมือขึ้นบริเวณอก การทำพิธีนี้ใช้เวลาทั้งสิ้นประมาณ 30 นาที และระหว่างที่ทำพิธีนี้ทางญาติพี่น้องของผู้วิจัยเพียงแต่นั่งรอจนกว่าพิธีจะเสร็จสิ้นเท่านั้น สำหรับ

เด็กและวัยรุ่นที่อยู่บริเวณสุสานยื่นสังเกตการณ์อยู่ห่างๆ หลังจากพิธีเสร็จสิ้นก็มีการพูดคุยกันระหว่างญาติพี่น้องของผู้วิจัยกับผู้เชี่ยวชาญทางศาสนา และลุงใหญ่ก็จะไปซื้ออาหารมาให้ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 4 คนโดยทั้งหมดทานอาหารบริเวณหน้าหลุมศพที่ทำพิธี ส่วนญาติพี่น้องของผู้วิจัยออกมาทานอาหารร้านข้างๆ ภูเก็ต หลังจากทานอาหารเสร็จสิ้นลงคุณตาของผู้วิจัยจึงเริ่มบริจาคทานแก่เด็กที่อยู่บริเวณสุสาน (ไม่ใช่การ “ชะกาด” เพราะแตกต่างด้วยเนื้อหาสาระ และคุณตาของผู้วิจัยไม่ได้นับถือศาสนาอิสลาม) โดยมีลุงใหญ่กำกับดูแล ในวันนั้นคุณตาของผู้วิจัยแจกเหรียญสิบไปจำนวน 500 บาทแต่ไม่พอเพียงกับจำนวนคน จึงต้องมีการแจกเหรียญเพิ่มแสดงให้เห็นว่าผู้ที่มารับบริจาคทานนั้นมีจำนวนมากกว่า 50 คน หลังจากการบริจาคทานเสร็จสิ้นลงมีการพูดคุยกันอีกเล็กน้อยระหว่างผู้ร่วมพิธีก่อนจะเดินทางกลับ

ภาพรวมในพิธีวันนั้นเป็นไปอย่างรวดเร็วและเรียบง่าย โดยไม่มีพิธีที่มีความซับซ้อนหรือสิ้นเปลืองแต่ประการใด

ภาพที่ 6 : พิธีทำบุญให้ผู้ตาย 1

ภาพที่ 7 : พิธีทำบุญให้ผู้ตาย 2

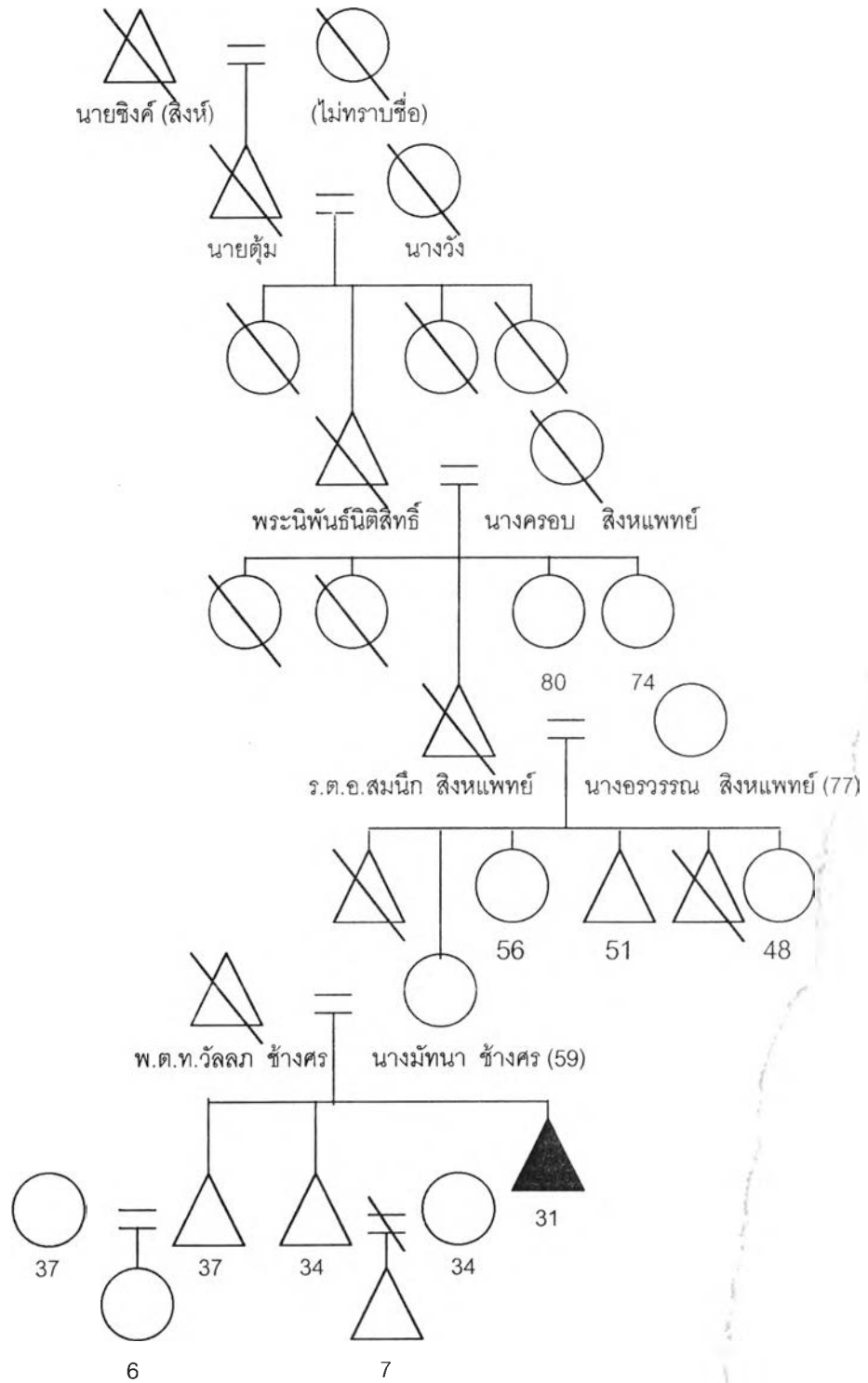

ภาพที่ 8 : การให้ทาน

แผนภูมิที่ 19 : ไดอะแกรมเครือญาติผู้วิจัย

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นาย วิทวัส ช้างคร เกิดวันที่ 27 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2513 ที่กรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษาปริญญาศิลปบัณฑิต สาขาประติมากรรม จากคณะจิตรกรรม ประติมากรรม และภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ในปีพ.ศ. 2537 และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรมนุษยวิทยามหาบัณฑิต ที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อ พ.ศ. 2541 ประสบการณ์ ในปีพ.ศ. 2540 เป็นอาจารย์พิเศษสาขา วิชาวาดเส้น วิทยาลัยช่างศิลป กรมศิลปากร ผลงานและเกียรติประวัติ ร่วมแสดงงานศิลปกรรมแห่งชาติ (สาขาจิตรกรรม) ครั้งที่ 37,38 ในปีพ.ศ. 2535 และ 2536 ตามลำดับ